

ကညီဂွံဝိခွဲးယာ်ကရူာ်

မၤနီၣ်မၤပၤတၢ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးပၤဂၤဂွံဝိခွဲးယာ်လၢကီၢ်ပယီၤခိခိၣ်န့ၣ်သဝီပူၤ

တၢ်ကစီၣ်အဖျၢၣ်

လၢဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၃သီ, ၂၀၂၃န့ၣ် /KHRG လံာ်ကတြၢၢ်နီၣ်ဂံၢ်- 22-2-NB1

မ့ၣ်ပီၤဒီးကျိၣ်ချံၣ် လီၤဒဲတၢ်စူၤထံ-ပယီၤသးကဘီယူၤခးလီၤမ့ၣ်ပီၤကျိၣ်ဖးဒိၣ်လၢ
'တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခုၣ်ဝုၢ်' ဒီးပုၤဖျၢၣ်အိၣ်ကဒုလီၢ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤလၢ ခူပျၢၣ်ယာ်ကီၢ်ရ့ၣ်,
လၢဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၀၂၃န့ၣ် တုၤလၢမ့ၤ ၂၀၂၂န့ၣ်

တၢ်ဂီၤတဘျၢၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အိၣ်ဖဲ လၢအူၤဖျၢၣ် ၁၁သီ, ၂၀၂၂န့ၣ် ဒီးပံၤဖျါထီၣ်ဝဲ ဖဲလၢအူၤဖျၢၣ် ၁၀သီ, ၂၀၂၂ န့ၣ်အနံၤန့ၣ် ကီၢ်ပယီၤသးကဘီယူၤခးသး
ကွံာ်လီၤမ့ၣ်ပီၤကျိၣ်ဖးဒိၣ်လၢအပီၤဖးထီၣ်ဝဲ အကူအစီအိၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဖဲတၢ်လီၢ်လၢအဘူးဒီးလုက့ၣ်ကီၢ်ဟီၣ်ကဝီၤ, ဖလူကရူာ်, ကိးတရဲးကီၢ်ဆၣ်,
ခူးပျၢၣ်ယာ်ကီၢ်ရ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဝဲလၢ မ့ၣ်ပီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ပုၤဖျၢၣ်ဒီးကံသဝံအာသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၣ်လၢမ့ၣ်ပီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ပီၤဖးထီၣ်အခါ
သဝီဖဲလၢအလဲဃုသ့ၣ်ညါတၢ် ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးအလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် တူၢ်ဘၣ်ဝဲလၢအခိၣ်မူၤ, မဲာ်ချံၣ်ကီၢ်အူ ဒီးသးကလဲာ်ဘၣ်သးဘျီသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်အယိန့ၣ်
လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

တၢ်ကတိၤလၢညါ

ကီၢ်ပယီၤကတိၤယူၤသးခးလီၤမ့ၢ်ပိၢ်ကျိၤဖးဒိၣ်ဆူဒူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်ပူၤအဆိကတၢ်တဘျီ ဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၃ သီ, ၂၀၂၁ နံၣ် န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢပယီၤသးဟံဆူၣ် ထံကီၢ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤဝံၤအလီၢ်ခံၣ်န့ၣ် အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ်ပယီၤကတိၤယူၤသးခးလီၤမ့ၢ်ပိၢ် ကျိၤဖးဒိၣ်ဆူ မ့ၢ်ထီၣ်ဟီၣ်ကတိၤပူၤ ဒ်အမ့ၢ် မ့ၢ်တြီၢ် ဒီးချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ဟီၣ်ကတိၤသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဖဲလၢအ့ၣ်ဖြၣ် ၂၀၂၁နံၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံၣ်န့ၣ် ပယီၤသးဟံပတုၣ်ကတိၤယူၤသးတၢ်ခးလီၤမ့ၢ်ပိၢ်ကျိၤဖးဒိၣ်တစိၢ်တလီၢ်န့ၣ်လီၤ. အါန့ၢ်အန့ၣ် ဖဲလၢနီၣ် ဝုဘၢၣ် ၂၀၂၁ နံၣ်န့ၣ် ပယီၤသးကတိၤယူၤခးလီၤကဒီးမ့ၢ်ပိၢ်ကျိၤဖးဒိၣ်ဆူမ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၢၣ်ဟီၣ်ကတိၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ကတိၤယူၤသးတဖၣ် စးထီၣ်ခးလီၤမ့ၢ်ပိၢ်ကျိၤဖးဒိၣ်ဖဲ ဒူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်ဟီၣ်ကတိၤအပူၤ ဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀၂၁ နံၣ်အံၤန့ၣ် မ့ၢ် မ့ၢ်တနံၤလၢတၢ်ပံၣ်နီၣ်အီၤလၢအမ့ၢ်မ့ၢ်နံၤလၢ ပယီၤမိၤစိၤရီၤသးတဖၣ် သူကတိၤယူၤသးလၢတၢ်ထီၣ်ဒုးကမ့ၢ်သ့ၣ် တဖၣ်အပူၤ အါထီၣ်ဒီးကဲထီၣ်သးဆူညါကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢလၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀၂၁ နံၣ် တုၤလၢမ့ၢ် ၂၀၂၂ နံၣ်န့ၣ် တၢ်ပံၣ် ဖျါထီၣ် ဘၣ်ဃး ပယီၤကတိၤယူၤသးထီၣ်ဒုး ခးလီၤမ့ၢ်ပိၢ်ကျိၤဖးဒိၣ်ဆူ ဒူပျၢ်ယၢ်ဟီၣ်ကတိၤပူၤအိၣ် အစ့ၤကတၢ် ၂၃ ဘျီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ KHRG ဒီးန့ၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ပံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ပုၤဘၣ်ဒိလၢပယီၤကတိၤယူၤသးခးလီၤမ့ၢ်ပိၢ်ကျိၤဖးဒိၣ် (၂၃)ဘျီ အံၤအယီၤအိၣ်ဝဲ(၈)၀၂ ဒီးပုၤသံတအိၣ်နီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်. ဘၣ်ဆၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်န့ၣ် ပုၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒုးအနီၣ်နီၢ်က အိၣ်အါန့ၢ်အံၤသ့ မ့ၢ်လၢတၢ်ကဲထီၣ်သးလၢဟီၣ်ကတိၤအါတီၤအယီၤ တၢ်ကပံၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ် မ့ၢ်တၢ်လၢအကီၢ်ခဲဝဲဒၣ် န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢသးဟံဆူၣ်ထံကီၢ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤဝံၤအလီၢ်ခံၣ် ပယီၤသးမိၤစိၤရီၤကတိၤယူၤ ဒုးသးဒီးဟံၣ်လံၣ်ဒီးပတၢ်သ့ၣ် တဖၣ် ဟးဝုၤဝီၤဆူၣ်ကွၢ်ဟီၣ်ကတိၤသ့ၣ်တဖၣ်ကဲထီၣ်အသးတလီၢ်လီၢ်အယီၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဃ့ၢ်မ့ၢ်ဖျါဒီးအါအါဂီၢ်ဂီၢ် လၢဟီၣ် ကတိၤအါတီၤ မ့ၢ်လၢကတိၤယူၤသးလၢအယူၤဝုၤဝီၤလၢသဝီဖိဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဟံဆူၣ်ကွၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ခါ မ့ၢ်တမ့ၢ် ကခးလီၤ မ့ၢ်ပိၢ် ကျိၤဖးဒိၣ်ခါန့ၣ် သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ညါဆိဝဲတသ့ဘၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ. အါစ့ၤအါဘျီန့ၣ် ဖဲလၢပယီၤသးတဖၣ်ထီၣ်ဒုးတၢ် လၢ ကတိၤယူၤအခါန့ၣ် အဝဲပံၣ်ဖျါထီၣ်သးဒီးခိသးသ့ၣ်တဖၣ် ထီၣ်ဒုးဃ့ၢ်တၢ်အိၣ်အယီၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးသ့ၣ်တဖၣ် အါထီၣ်န့ၣ်လီၤ. အယီၤ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ KHRG ဒီးန့ၢ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ပံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ပုၤဘၣ်ဒိအိၣ် (၁၅)၀၂ ဒီးပုၤသံအိၣ် (၆)၀၂ န့ၣ်လီၤ.¹ တၢ်ပံၣ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဃ့ၢ်မ့ၢ်ဖျါဒီးသဝီဖိတၢ်စ့ၤလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဒီးဖျါခိသးတၢ်ထီၣ်ဒုးသ့ၣ် တဖၣ်စ့ၢ်ကီး ကဲထီၣ်အသးအိၣ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တချုးလၢ ကတိၤယူၤသးကွံၣ်လီၤမ့ၢ်ပိၢ်ကျိၤဖးဒိၣ်လၢဒူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်ပူၤ ဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀၂၁နံၣ် ဒီးဘၣ်န့ၣ် တၢ်ဆီၣ်သနံး ပယီၤသးသ့ၣ်တဖၣ်လၢ ခါဆူညါတဘၣ်သူကတိၤယူၤသးလၢတၢ်ထီၣ်ဒုးလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀သီ, ၂၀၂၁နံၣ် န့ၣ် **ကညီၣ်ဒီကလုာ်စာဖိၣ်ကရၢ (KNU)** ထုးထီၣ်လံာ်တၢ်ပံၣ်သးဘိးဘၣ်ရၢလီၤဘၣ်ဃး² ‘ကတိၤယူၤဟံတန့ၢ်ဟီၣ်ကတိၤ’ ဒ်သိး ကဒီးသဒါ ကတိၤယူၤသးလၢအကွံၣ်လီၤမ့ၢ်ပိၢ်ကျိၤဖးဒိၣ်လၢ မ့ၢ်တြီၢ်ဒီးချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤတၢ်ကဲထီၣ်တၢ်သးသ့ၣ်တဖၣ် သုတဟံကဲထီၣ်အသးလၢတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကတိၤယူၤသးလၢအခးလီၤမ့ၢ်ပိၢ်ကျိၤဖးဒိၣ် လၢမ့ၢ်တြီၢ်ဒီးချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ် အပူၤ တၢ်ကဲထီၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်သံသဝီဖိအိၣ် (၁၆)၀၂, ဘၣ်ဒိ (၂၅)၀၂ ဒီးသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဃ့ၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်လၢတၢ်

¹ လံာ်တၢ်ပံၣ်ဖျါတဘၣ်အံၤ ပံၣ်ဖျါထီၣ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤလီၤဆိဆိဘၣ်ဃး ပယီၤကတိၤယူၤသးထီၣ်ဒုးတၢ်အယီၤ တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢအကဲထီၣ် သး ဒီးဖျါခိသးတၢ်ထီၣ်ဒုးသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်တပံၣ်ဖျါထီၣ်အီၤလၢလံာ်ပံၣ်ဖျါတဘၣ်အံၤအပူၤခဲလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

² ကွၢ်ဘၣ်“[Radio Karen: KNU Calls for UN to Impose “No Fly Zone” at Lay Kay Kaw Areas](#)”, ကညီၣ်တၢ်ကစီၣ်သန့ (KIC) လၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀၂၁နံၣ်.

လီၢ်ကိးတီးဒဲးအနီၣ်ဂံၢ်ကအိၣ် ၂၅,၀၀၀ တုၤ ၇၀,၀၀၀၀၀ အဘၢၣ်စၢၤန့ၣ်လီၤ.³ ဖဲလါဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၁သီ, ၂၀၂၁န့ၣ် န့ၣ် ဟီၣ်ခိၣ် ဒီဘုၣ်ကညီၣ်ကရၢ (IKO) စ့ၢ်ကိး ဃုၤထီၣ်ဝဲလၢ ဘီၣ်စၢၤဖျိၣ်ကရၢ (UN) ကဒုးအိၣ်ထီၣ် ‘ကဘီၣ်ယူၤဟဲတန့ၢ်ဟီၣ်ကဝီၤ’ အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.

ကဘီၣ်ယူၤသုးကွံၣ်လီၤမ့ၣ်ပီၢ်ကျိၤဖးဒိၣ်ဆူ ဒူပျၢၣ်ယၢ်ကိၢ်ရဲၣ်ပူၤအဆိကတၢၢ်တဘျီစးထီၣ်သးဖဲ လါဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀၂၁န့ၣ်အံၤန့ၣ် ဒူသဝီဖဲအနီၣ်ဂံၢ်အကထိလၢအဆိတဖၣ် ဘၣ်ယုၢ်မ့ၢ်ဖျိးကွံၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအဘၢၣ်ယုၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ် မ့ၢ်တ့ၢ်ပုၤဘၣ်ယုၢ်မ့ၢ်ဖျိးလၢအအိၣ်ဟဲလၢတၢၢ်လီၢ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ် ဟဲယုၢ်အိၣ်ကဒုလၢဒူပျၢၣ်ယၢ်ကိၢ်ရဲၣ်အပူၤ ဒိသိးကဒိးန့ၢ် ဘၣ်တၢၢ်ဒီသဒါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢပယီၤသုးမိၤစိရိၤဟံးဆူၣ်ကွံၣ်ထံကိၢ်တၢၢ်စိတၢၢ်ကမိၤခဲလါသၢလါအတီၢ်ပူၤန့ၣ် ခုၣ်အဲၣ် ယူၣ် ဒီးသဝီဖဲလၢခဲၣ်အဲၣ်ယူၣ်တၢၢ်ပဟီၣ်ကဝီၤပူၤသ့ၣ်တဖၣ် ဟ့ၣ်တၢၢ်ဒီသဒါဒီးဟ့ၣ်မၤစၢၤပုၤလၢအန့ၣ်လီၤပၣ်ဃုၣ်ပၣ်ဂီၢ်လၢ ကမ့ၢ်တၢၢ်တဒိကန့ၣ်လူၤပိၢ်မၤထွဲတၢၢ်ဟူးတၢၢ်ဂဲၤ (CDM) အပူၤ မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢၢ်ပၣ်ဖျါထီၣ်တၢၢ်ဘၣ်သး ဒိဒိၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ် အကျဲသန့အိၣ်အသိးတဖၣ်အံၤ မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢၢ်ပျံၤတၢၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢ ပယီၤသုးထံကိၢ်တၢၢ်ပတၢၢ်ပြးကိၣ်ကးကရၢ (SAC)⁴ သုးသ့ၣ်တဖၣ် ကဖိၣ်ဒုးဃၢ်ဒီးမၤပယုၤဘၣ်ဖုး အဝဲသ့ၣ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒိန့ၣ်အသိး ပယီၤကဘီၣ်ယူၤသုးဟဲခဲးလီၤမ့ၣ်ပီၢ်ကျိၤဖးဒိၣ်ဖဲ ဒူပျၢၣ်ယၢ်ကိၢ်ရဲၣ်ပူၤအဂ့ၢ်အံၤန့ၣ် တၢၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ထွဲလိာ် စ့ၢ်ကိးအသးဒီးတၢၢ်ဂ့ၢ်လၢ ပုၤလၢအဟူးဂဲၤပၣ်ဃုၣ်ပၣ်ဂီၢ်တ့ၢ်လၢတၢၢ်ပၣ်ဖျါထီၣ်တၢၢ်ဘၣ်သးဒိဒိၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ်အကျဲသန့အသိးတဖၣ်, ပုၤလၢအပၣ်ဃုၣ်ပၣ်ဂီၢ်လၢ CDM တၢၢ်ဟူးတၢၢ်ဂဲၤအပူၤတဖၣ် ဒီး NLD ကရၢခိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဟဲအိၣ်ကဒုလၢဒူပျၢၣ်ယၢ် ကိၢ်ရဲၣ်အပူၤအိၣ်အါဒိၣ်မးအယိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးတၢၢ်ထီၣ်ဒုးကဲထီၣ်အသးလၢမ့ၢ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ် ပညိၣ်ထီၣ်ဒါဝဲ ကမ့ၢ် အိၣ်ဟီၣ်ကဝီၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်ဒီးခဲးစ့ၢ်ကိးတၢၢ်သ့ၣ်ထီၣ်လၢအမ့ၢ် က့ၢ် ဒီးတၢၢ်ဘါပွၤသရိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါဒိၣ် စဲဘၢၣ် ၂၀၂၁န့ၣ် ပယီၤသုးကဘီၣ်ယူၤဟဲခဲးလီၤမ့ၣ်ပီၢ်ကျိၤဖးဒိၣ်ဖဲလုက့ၣ်ကိၢ်အံၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢၢ်ကဲထီၣ်သးအလီၢ်တခါ လၢတၢၢ် ကစီၣ်သန့သ့ၣ်တဖၣ်သးစဲဝဲဒိၣ်ဒိၣ်အါအါအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢၢ်အံၤတမ့ၢ်ထဲလၢ တၢၢ်ထီၣ်ဒုးတပျီၤဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်အယိၣ် တခါဧါဘၣ် မ့ၢ်တမ့ၢ်တခါ မ့ၢ်လၢလုက့ၣ်ကိၢ်တၢၢ်လီၢ်အံၤမ့ၢ် ‘တၢၢ်မ့ၢ်တၢၢ်ခုၣ်ဝ့ၢ်’ ဒီးတၢၢ်ပနီၣ်လၢအဘၢၣ်တၢၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အံၤဖဲ ၂၀၁၅န့ၣ် ထံကိၢ် ဒီဘုၣ်တၢၢ်မၤတၢၢ်ပတုၢ်တၢၢ်ခဲး(NCA)⁵အဆၢကတီၢ် လၢအဘၢၣ်တၢၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤအီၤလၢ ကိၢ်ယပၣ်န့ၣ်ပိၣ် တၢၢ်ကရၢကရိၣ်အယိၣ် စ့ၢ်ကိးအယိၣ်န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်ဖဲလါ ဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀၂၁န့ၣ် ပယီၤကဘီၣ်ယူၤသုးထီၣ်ဒုးလုက့ၣ်ကိၢ်အံၤ ဒီးတၢၢ် ကဲထီၣ်သးသ့ၣ် တဖၣ်အိၣ်ဒီးဝဲဆူညါကွၢ်ကွၢ်အဆၢကတီၢ် ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘုၣ်ပတီၢ်တၢၢ်ကစီၣ်သန့ သ့ၣ်တဖၣ်အတၢၢ်သးစၢၤဆၢ လၢတၢၢ်ဂ့ၢ်ဝဲအံၤ ဆဲးလီၤစ့ၢ်လီၤဝဲဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

³ ကွၢ်ဘၣ် KHRG, “A Worrisome Escalation: Tatmadaw airstrikes kill at least 16 villagers, displace thousands in Mu Traw and Kler Lwee Htoo districts, March 2021”, လါမ့ၢ် ၂၀၂၁န့ၣ်.

⁴ တၢၢ်ပဆၢရဲၣ်ကျဲထံကိၢ်ဒီဘုၣ်ကိၣ်ကးကရၢ (SAC) မ့ၢ်ဝဲပဒိၣ်ကရၢတဖၣ် လၢဘၣ်တၢၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အံၤဖဲ လါဖျါတြုၤအါရဲၤ ၁သီ သုးမိၤစိရိၤဟံးန့ၢ်ဆူၣ်ကွံၣ် ထံကိၢ်ပဒိၣ်တၢၢ်စိတၢၢ်ကမိၤဝဲအလီၢ်ခဲးဘၣ်တၢၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အံၤလၢ သုးခိၣ်ကျိၢ်ဒိၣ်စိမ့ၢ်အီၤလဲၤ ဖဲလါ ဖျါတြုၤအါရဲၤ ၂သီ, ၂၀၂၁န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. သုးပဒိၣ် ကရၢတဖၣ်အံၤ အသုးခါစးပၣ်ဃုၣ် (၈)၀၀ ဒီး ကမ့ၢ်ခါစးပၣ်ဃုၣ် (၈)၀၀န့ၣ်လီၤ. ပုၤပၤလီၢ်ဆူၣ်နီၤ ဟံးမ့ၢ်ဒါလီၢ်လၢ ဒိအမ့ၢ်ပုၤလၢအလီၢ်လၢစိကမိၤဒိၣ် ကတၢၢ်ဒီးတီခိၣ်ရိၣ်ခဲစ့ၢ်ကိးဝဲသုးမ့ၢ်ဒိၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢၢ်ဟံး န့ၢ်ဆူၣ်ထံကိၢ်ပဒိၣ်တၢၢ်စိတၢၢ်ကမိၤဝဲအလီၢ်ခဲး မ့ၢ်အီၤလဲၤ စးထီၣ်ဟံးန့ၢ်မ့ၢ်ဒါဒိအမ့ၢ် SAC ပုၤပၤလီၢ် ဆူၣ်နီၤတၢၢ် အသိးန့ၣ်လီၤ.

⁵ ဖဲလါအိးကထိဘၣ် ၁၅သီ, ၂၀၁၅န့ၣ်န့ၣ် တၢၢ်ကျဲၤယူၤဆၢတၢၢ်သကိးတၢၢ်အတၢၢ်လဲၤကျဲၤအကျိၤအဂီၢ်ဟးဂီၤ ကွံၣ်ခိၣ်ဖျါတၢၢ်ဂ့ၢ်လိာ် ဘီၣ်လိာ်အိၣ်ထီၣ်လၢကလုာ် ခုၣ်ဖိၣ်စုကဝဲအါဖုတပၣ်ဃုၣ်ပၣ်ဂီၢ်ဘၣ် ဒီးတၢၢ်သဘၣ်သဘၣ်တဖၣ် ကဲထီၣ်ဒီးဝဲလၢကလုာ်ခုၣ်တဖၣ် ဟီၣ်ကဝီၤပူၤအဖၢမ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢၢ်န့ၣ်အယိၣ် တၢၢ်မၤထံကိၢ်ဒီဘုၣ်တၢၢ်ပတုၢ်တၢၢ်ခဲးလံာ်ဃံးဃၢ် (NCA) အမူးဘၣ်တၢၢ်မၤအီၤလၢပယီၤပဒိၣ် ဒီးကလုာ်ခုၣ်ဖိၣ်စုကဝဲအဘၢၣ်စၢၤလီၤ. လၢ (၁၅) ဖုအကျိ (၈)ဖုဆဲးလီၤ စုမ့ၢ်ကျိၢ်လၢအပၣ်ဃုၣ်ဒီးခုၣ်အဲၣ်ယူၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးဖဲလါဖျါတြုၤအါရဲၤ ၂၀၁၈န့ၣ်, ကလုာ်ခုၣ်အဂၤခဲးဆဲးလီၤထံကိၢ်ဒီဘုၣ် တၢၢ်ပတုၢ်တၢၢ်ခဲး စုမ့ၢ်ကျိၢ် (NCA) ဒီးပယီၤပဒိၣ်ခိၣ်ဖျါလၢပယီၤပဒိၣ် ဟ့ၣ်တၢၢ်ဆီၣ်သန့လၢအဖိၣ်ခိၣ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်တၢ်ပာ်ဖျါအဝဲအံၤန့ၣ် ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ကွၢ်ထံဆိကမိၣ်ပဲာ်ထံနီၤဖးဘၣ်ဃး ပယီၤသုးကဘီယုၤတၢ်ထီၣ်ဒုးလၢအစးထီၣ် သးဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀၂၁န့ၣ်ဒီးတုၤလၢ လါမ့ၤ ၂၀၂၂န့ၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သးလၢဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်ပူၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.⁶

ပယီၤသုးကဘီယုၤတၢ်ထီၣ်ဒုးဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်တၢ်တခါ

ဖဲ၂၀၂၁န့ၣ် သုးမိၤစီရိၤဟံၣ်န့ၣ်ဆူၣ်ထံကီၢ်တၢ်စိတၢ်ကမိၣ်ဝဲအလီၢ်ခံ တၢ်ဖိၣ်ဒုးဃာ် ဒီးတၢ်မၤပျံၤမၤဖုးမၤပယုဲထီၣ်ဒါ ပုၤလၢအ ဟူးဂဲၤပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဘၣ်သးဒိၣ်ဒိၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ်အကျဲအသိးသ့ၣ်တဖၣ်, ပုၤလၢအမၤ CDM ဒီးNLD ထံၣ်ကီၢ်သဲးဒိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အါထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအါဒိအါဂၤ ဘၣ်ဟဲဘုၢ်ထီၣ်ဝဲဆူထံဆၢကီၢ်ဆၢ ဒီးဒီးန့ၣ်ဘၣ် ဝဲတၢ်အိၣ်ကဒုအလီၢ်ဖဲဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်ဟီၣ်ကဝီၤတနီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢမ့ၤ ၂၀၂၁န့ၣ်န့ၣ် တၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်ဃး ပုၤမၤ CDM ဖိလၢအဟဲဘုၢ်ထီၣ်အိၣ်ကဒုဖဲဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရၢၣ်အပူၤသ့ၣ်တဖၣ်အနီၣ်ဂံၢ်အိၣ် ၃,၀၀၀ဂၤလံၤန့ၣ်လီၤ.⁷ KHRG ပျီပူၤပုၤ မၤနီၣ်မၤဃါတၢ်မၤပယုဲပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ SAC သုးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢကီးတရံးကီၢ်ဆၢဟီၣ်ကဝီၤပူၤ သ့ၣ်တဖၣ် အါထီၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲလၢအိးကထိဘၢၣ်ထီၣ်သီ ၂၀၂၁န့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤသ့ၣ်တဖၣ် ပာ်ဃုာ်ဝဲဒၣ်ဒီး တၢ်တုၤထီၣ် တၢ်သမံးသမိးလီၢ်အသီတဖၣ် ဒီးခိးကွၢ်သမံးသမိးဘၣ်ဃး ကမျၢၢ်တၢ်ဟးထီၣ်က့ၤလီၤလၢဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤ အါထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၢၣ်အပူၤန့ၣ် လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ပာ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်ဃး SAC ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ် သမံးသမိး တၢ်ဒီးဟူးဂဲၤဟးဝုၤလၢအဝဲသ့ၣ်ဒုသဝီဟီၣ်ကဝီၤပူၤအါထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်လၢ SAC သုးတဖၣ် ဟးလူၤဃုဖိၣ်ဝဲ NLD ပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိ, ထံကီၢ်ပဒိၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိ ဒီးပုၤလၢအဟူးဂဲၤလၢတၢ်ဆီ တလဲတမံၤမံၤအဂီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ KNU တၢ်ပာ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤဖဲ လုက့ၣ်ကီၢ်ဝုၤ, ကီးတရံးကီၢ်ဆၢအံၤန့ၣ် တၢ်ဖျၢဆၢလၢ SACသုးဒီးကညီၣ်ဒိကလုာ်တၢ်ထူၣ်ဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ် (KNLA) သုးအဘၢၣ်စၢၤသ့ၣ်တဖၣ်အါထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. KHRG ပျီပူၤ ပုၤမၤ နီၣ်မၤဃါ တၢ်မၤပယုဲပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၁၄သီ, ၂၀၂၁န့ၣ်န့ၣ် SACပယီၤသုးသ့ၣ် တဖၣ် န့ၣ်လီၤလၢ လုက့ၣ်ကီၢ်ဝုၤပူၤ ဒီး လူၤဃုဖိၣ်ဝဲပုၤလၢအပာ်ဃုာ်ပာ်ဂီၢ်လၢ CDM တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအပူၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. KNU ဒိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ် အခွဲးထဲလၢ ကန့ၣ်လီၤသမံးသမိးတၢ်, မၤနီၣ်မၤဃါတၢ် ဒီးဒိတၢ်ဂီၤသ့ၣ် တဖၣ်အဂီၢ်နီၤန့ၣ် လီၤ. ဘၣ်ဆၢ SACသုးဒိၣ်ချ့သုးရၢၣ်(ခမရ-၂၇၅)ဒီးသုးခိးကီၢ်ဆၢ (BGF) သုးရၢၣ် (၁၀၁၃)သုးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤလၢ လုက့ၣ် ကီၢ်ဝုၤပူၤ ဒီးဖိၣ်ဒုးဃာ်ဆူၣ်ကွံာ်ပုၤလၢ အထံၣ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ကိးဂၤဒဲးန့ၣ်လီၤ. လုက့ၣ်ကီၢ်သဝီဖိလၢအဟူးပူၤဖျဲးကွံာ်အသး န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် စံးဝဲလၢ SACသုးတဖၣ် ဖိၣ်န့ၣ်ပုၤအါန့ၣ်ဒိး (၃၀)ဂၤန့ၣ်လီၤ. ခိဖျိလၢ SACသုးပုၤအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ် ကမိၣ်သ့ၣ်တ ဖၣ်အံၤ န့ၣ်လီၤဒီးဖိၣ်န့ၣ်ဆူၣ်ကွံာ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢအတဖိးမံလိာ်အသးဒီးသဲးဘၣ်အယီၤ တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲ လၢSAC, BGF သုး ဒီး KNLAသုးသ့ၣ်တဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၁၅သီ, ဂီၤခီ ၁၀း၃၀န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးကဲထီၣ်

⁶ စးထီၣ်လၢလါယုၤ ၂၀၂၂န့ၣ်န့ၣ် SACကဘီယုၤသုးဟဲခးလီၤမ့ၢ်ပိၢ်ကျိဖးဒိၣ်တပယုၤဃီ ဒီးကဲထီၣ်အသးဆူၣ်ညါကွၢ်ကွၢ်ဘၣ်ဆၢ တၢ်ကဲ ထီၣ်သးတၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျိအဂၤတဖၣ် ကပာ်ဖျါထီၣ်က့ၤအီၤလၢ တၢ်ပာ်ဖျါလၢခံတဘျီန့ၣ်လီၤ.

⁷ ကွၢ်ဘၣ် KHRG, “[Military Atrocities and Civilian Resilience: Testimonies of injustice, insecurity and violence in Southeast Myanmar during the 2021 coup](#)”, လါနီၣ်ဝုၤဘၢၣ် ၂၀၂၁န့ၣ်.

ဝံၤအလီၢ်ခံ သးသ့ၣ်တဖၣ် ဟဲၤမၤဆူၣ်ထီၣ်အသးဂံၢ်ဘၢလၢဟီၣ်ကစီၣ်အပူၤ ဒီးထီၣ်ဒုးတၢ်လၢ ခိသးဒီး ကဘီ ယူၤသးဒိၣ်ဒိၣ် မုၢ်မုၢ်န့ၣ်လီၤ.⁸

လုက့ၣ်ကီၢ်ဝုၢ်သီဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၤဖဲ ၂၀၁၅န့ၣ်ဒီး မုၢ်ပုၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲလၢအဘၣ်ဃုၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိး ဒီးလဲၤဃုၢ်အိၣ်ကဒုလၢ ကီၢ်ကီၢ်တဲၣ်အပူၤ ဖဲတၢ်သဘၣ်သဘၣ်လၢအကဲထီၣ်သးလၢအပူၤကွံၣ်သ့ၣ်တဖၣ် က့ၤလီၤအိၣ်ဆိးသ့ၣ်ထီၣ်က့ၤတၢ်အိၣ်မူ လၢထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ တၢ်လီၢ်တတီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်လီၢ်ဝဲအံၤန့ၣ် အိၣ်ဘူးဒီးယိၤကီၢ်ဆၢ ဒီးအိၣ်လၢရၤမတံၣ်ဝုၢ်ကလံၤထံးတကပၤ စီၤစၢၤဝဲဒီးရၤမတံၣ်ဝုၢ်ထဲ ၁၄.၅ကံလိ ဃုၣ်ဃုၣ်န့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အိၣ် ၁,၂၅၀ဖျၢၣ် ဒီးပုၤနီၣ်ဂံၢ်အါန့ၢ်ဒိး ၃,၀၀၀ ဒီးပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အါဒၣ်တၢ်တက့ၢ် မုၢ်တ့ၢ်ပုၤဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ခဲ ဒီးထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤဃုၢ်အိၣ်ကဒုသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ၂၀၂၁ န့ၣ်သးမိၤစီၤရဲၤဟံၣ်ဆူၣ်ထံကီၢ်တၢ်စီၤတၢ်ကမိၤဝံၤအလီၢ်ခံ ပုၤလၢအဟဲဃုၢ်အိၣ်ကဒုသ့ၣ်တဖၣ်အနီၣ်ဂံၢ်ဟဲအါထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပယီၤကဘီယူၤသးခးလီၤမ့ၢ်ပိၢ်ကျိဖးဒိၣ်လၢဒုပျၢၣ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ်ပူၤတၢ်တဘျီယံၣ်ဝဲဃုၣ်သီန့ၣ်လီၤ. ပယီၤကဘီယူၤသးဟဲထီၣ် ခးလီၤတၢ်တဘျီဖဲလုက့ၣ်ကီၢ်ဟီၣ်ကစီၣ် ဖဲလၢဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၄သီ ကဘၣ်ဖဲ မုၢ်နၤဒီ ၁၀း၃၀န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢခံတနံၤန့ၣ် ကဘၣ်ဖဲ ဟါလီၤဒီ ၃း၃၀န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ် SACကဘီယူၤသးဟဲခးလီၤကဒီးတၢ်အသီတဘျီဖဲလုက့ၣ်ကီၢ်ထံလီၤဆူတၢ်တၢ်ကွၢ်ကီ လီၢ်လၢအမံၤဒိၣ်လၢအအိၣ်လၢလုက့ၣ်ကီၢ်ဝုၢ်ချၢတတီၤအံၤန့ၣ်လီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခံ SACသးတဖၣ် ခးလီၤကျိဖးအါန့ၢ်ဒိး (၅၀) ဖျၢၣ် ဆူမ့ၢ်တၢ်လုမ့ၢ်တၢ်လီၢ် လၢအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ဝဲလၢ တၢ်ဟံၣ်ခူသ့ၣ် CDMဖိဒုၣ်အလီၢ်တတီၤဖဲလုက့ၣ်ကီၢ်ဟီၣ်ကစီၣ်အပူၤ န့ၣ်လီၤ.⁹ ပယီၤကဘီယူၤသးဟဲခးလီၤတၢ်အခိၣ်ထံးခံသီအံၤန့ၣ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ပုၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတအိၣ် နီတက ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်န့ၣ် လုက့ၣ်ကီၢ်ဟီၣ်ကစီၣ်သဝီဖိအါန့ၢ်ဒိး ၁၀,၀၀၀ဘၣ်လဲၤဃုၢ်အိၣ်ကဒုဆူ ယိၤကီၢ်ဆၢ တကပၤန့ၣ်လီၤ. ပယီၤကဘီယူၤသးခးလီၤတၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံ SACသး¹⁰လၢအအိၣ်ဖဲ မ့ၢ်တၢ်လုမ့ၢ်ကစီၣ်ဒု, လုက့ၣ် ကီၢ်ဝုၢ်ပူၤ တဖုအံၤ ခးလီၤကြိကျိဖးဒိၣ်လၢဟီၣ်ကစီၣ်ပူၤကအိၣ် (၅၀)ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ် SACသး ဒိၣ်သးရ့ၣ် (ခလရ-၉၇) လၢအအိၣ် ဖဲကီးတရံးဝုၢ်ပူၤသ့ၣ်တဖၣ် ကွံၣ်လီၤစ့ၢ်ကီးကျိဖးဒိၣ်ဆူသဝီလၢလုက့ၣ်ကီၢ်ဟီၣ်ကစီၣ်ပူၤ ကအိၣ် (၄၀)ဖျၢၣ်ညါအဃိ မၤဟးဂီၤကွံၣ်သဝီဖိအဟံၣ်တဖျၢၣ်ဖဲ ကီးန့ၢ်သဝီ, ကီးန့ၢ်ကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၢအပူၤန့ၣ်လီၤ.¹¹

⁸ ကွၢ်ဘၣ် KHRG, “[Southeast Burma Field Report: Intensification of armed conflict, air and ground attacks, and widespread human rights violations, July to December 2021](#)”, လၢမးရး ၂၀၂၂န့ၣ်.

⁹ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဟံးန့ၢ်အိၤလၢဒုပျၢၣ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ်တၢ်ကစီၣ် [Karen National Union Dooplaya District Facebook](#) လၢအဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဖဲ လါဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၄သီ, ၂၀၂၁န့ၣ်.

¹⁰ ဖျါလၢ SACကဟဲထီၣ်ဒုးတၢ်လၢကဘီယူၤ ဒီးတၢ်ဃုမ့ၢ်ဟးဖျိးကအိၣ်ထီၣ်ဒိးဆူညါ.

¹¹ ကညီၣ်တၢ်ကစီၣ်သန့ (KIC), “[KNU soldiers and civilians were wounded in series of military airstrikes](#)”, *KIC News*, 30 December 2021.

တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်အိၤဖဲ လါဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၄သီ, ၂၀၂၁နံၣ်ဖဲပျီတပီၢ်တၢ်လီၤဘူးဒီးဖလူသဝီ, ဖလူကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်, ဒူပျံၣ်ယၢ်ကီၢ်ရူၢ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ လုက့ၣ်ကီၢ်, ထံမဲးဝါခံ, ပဟံၣ်ကျိး ဒီးမဲးထီးသလုသဝီဖိပုၤဘၣ်ဃ့ၢ်မ့ၢ် ဟးဖျိးသ့ၣ်တဖၣ် ဟံၣ်ဃ့ၢ်အိၣ်ကဒု တစီၢ်တလီၢ်တၢ်လီၤတတီၤ မ့ၢ်လၢတကီၢ်ခါတၢ်ဒုးကဲထီၣ်သး တၢ်ခးလီၤကြီၣ်ကျိးဒိၣ် ဒီးတၢ်ခးကျိဖိ ဆူသဝီပူၤသ့ၣ်တဖၣ်ကဲထီၣ်သးဆူညါကွၢ်ကွၢ် အယံၣ်န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

ဖဲလါဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၅သီ, ၂၀၂၁နံၣ်န့ၣ် ဖဲဟါလီၤခီ ဝဲးၣ်ၣ်န့ၣ်န့ၣ် SAC ကဘီယူၤခးလီၤတၢ် သၢဘျီတဘျီ ဖဲလုက့ၣ်ကီၢ်ဒီး ထံမဲးဝါခံသဝီပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်သးန့ၣ်ဝဲအံၤန့ၣ် SAC ကဘီယူၤဟံၣ်လံၣ်ခိးပတၢၣ်ခံဘၣ်ဟဲယူၤဝဲလီၤဟီၣ်ကဝီၤ ပူၤခံဘျီဒီးခးလီၤဝဲကျိဖိဒီးမ့ၢ်ပီၢ်ကျိဖိဒိၣ်လၢထံမဲးဝါခံသဝီပူၤ ဒီးခးယီၤစ့ၢ်ကီးကျိဖိဆူ KNLA သုးတၢ်သမံသမိးတြဲအလီၢ် ဖဲသဝီကပတဖျါအံၤန့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူ KIC ကညီၣ်တၢ်ကစီၣ်သန့လၢ ဒီဖျါလၢ SAC သုးကဘီယူၤခးလီၤတၢ်အံၤအယံၣ် ကမ့ၢ်အါန့ၢ်ဒိး (၅)ဂၤဘၣ်ဒိဝဲဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ် SAC သုးလၢအအိၣ်ဖဲ မ့ၢ်တၢ်လုမ့ၢ်တၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ် ခးလီၤစ့ၢ်ကီး (၈၀)မးမး ကျိဖိဒိၣ်ဆူဟီၣ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ.¹²

လီၢ်ကဝီၤဖိတဂၤ စံးဘၣ် KHRGလၢ ဖဲSACသုးသ့ၣ်တဖၣ် ဟဲထီၣ်ဒုးတၢ်အခါ အဝဲသ့ၣ်သူဝဲ ကဘီယူၤသုး လွံၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢကဘီယူၤအကျါခံဘၣ် ကွံၣ်လီၤမ့ၢ်ပီၢ်ကျိဖိဒိၣ်အခါ ကဘီယူၤအဂၤခံဘၣ် ယူၤဝဲလီၤဆၣ်ကွၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအ ဘၣ်ဃ့ၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိးအကျါတဂၤတဲဘၣ်စ့ၢ်ကီး KHRGလၢ: “ကဘီယူၤဟဲခးလီၤတၢ်သတူၢ်ကလၢအယံၣ် ပုၤလၢလုက့ၣ်ကီၢ် တဖၣ် ဃ့ၢ်ဖိအတၢ်ဖိတၢ်လံၤတချုးနီတမံၤဘၣ်. (...) ပယီၤသုးသ့ၣ်တဖၣ် ကွံၣ်လီၤမ့ၢ်ပီၢ် ဒီးခးလီၤကျိဖိတဖၣ်လၢ ကဘီယူၤအယံၣ် ကျိချံသ့ၣ်တဖၣ် လီၤတံၢ်မးဒိသီးဝဲမ့ၢ်ခိၣ်စူၤန့ၤ...” န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၆သီ, ၂၀၂၁နံၣ် ဟါလီၤခီ ဖဲးဝဝန့ၣ်န့ၣ်န့ၣ် တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲဖဲ အ့ၣ်ကျဲမ့ၢ်ဖိဒိၣ်ကျဲကပတၢ်လီၤလၢအ ဘူးဒီး KNUဘုၣ်ဖိၣ်မၤညၣ်ဝဲကျိၤဝဲဒၤး ဖဲကီးတရံးဝဲဟီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးဝဲအံၤန့ၣ် ပယီၤသုးအါန့ၢ်ဒိး (၇)ဂၤသံအယံၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သးဝဲအလီၢ်ခံ ပယီၤသုးဝဲလီၤခိၣ်သ့ၣ် (၈ကခ-၁၂) လၢအအိၣ်ဖဲကီးတရံးဝဲပူၤတဖုအံၤန့ၣ်

¹² တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဟံးန့ၢ်အိၤလၢ KICကစီၣ် [Karen Information Center \(KIC\) Facebook](#) ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဖဲ လါဒိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၅သီ, ၂၀၂၁နံၣ်.

အကဘီယူၤ ဟဲယူၤဃီလၢဟီၣ်ကစီၣ်ပူၤ ဒီးကွံာ်လီၤမ့ၣ်ပိၢ်ကျိၣ်ဖျၢဒိၣ် (၅)ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်ဃး တၢ်ကဲထီၣ် သးအဘျီဝဲအံၤန့ၣ် ပှၤဘၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ထံး ဒီးတၢ်ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤတအိၣ်နီတမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.¹³

ဖဲလါဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၇သီ, ၂၀၂၂န့ၣ် ကဘၣ်ဖဲ ဟါလီၤခီ ဝဲးဝဲန့ၣ်ရံၣ်န့ၣ် SAC ကဘီယူၤသးဟဲခးလီၤတၢ်အသီတဘျီလၢ လုက့ၣ်ကီၢ်ဝုၢ်ပူၤ ဒီး မဲးဝါခဲသဝီလၢအအိၣ်ဘူးဒီးလုက့ၣ်ကီၢ်ဝုၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ.¹⁴ ဖဲဝဲးဝဲန့ၣ်ရံၣ်ဂီၤခီဂီၤဂီၤအဆၢကတီၢ် တချူး ဒဲးလၢ SACကဘီယူၤသးတဖၣ်ဟဲခးလီၤတၢ်ဒိးဘၣ်န့ၣ် SAC သးလၢအအိၣ်ဖဲ ရၤမတံၣ်ကလံၤထံးသ့ၣ်တဖၣ် ခးလီၤကျိၣ်ဖျၢ ဒိၣ်ကအိၣ် ၁၀၀ဖျၢၣ်ဃုာ်ဃုာ်ဆူလုက့ၣ်ကီၢ်ဟီၣ်ကစီၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.¹⁵ ဒီဖျါလၢ ဟီၣ်ခိၣ်မဲာ်ဖဲသးဒီးကလံၤကဘီယူၤသး တၢ် ထီၣ်ဒုးအဃိ လီၤကစီၣ်သဝီဖိလၢလုက့ၣ်ကီၢ်ဟီၣ်ကစီၣ်ပူၤအါန့ၣ်ဒိး ခံကလးဂၤဘၣ်လဲၤဃ့ၢ်အိၣ်ကဒုဆူ ယိၤကီၢ်-ကီၢ်ပယိၤ ကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ. သဝီလၢအဘၣ်ဃ့ၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိးသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ မဲထိးသလု, မ့လဲၣ်ပၤ, ဖလူဖးဒိၣ်, ဖလူဖိ, အုၤက့မ့ၢ်, လုက့ၣ် ကီၢ်, ပဟံၣ်ကျိး, ထံးဝါခဲ, ယသ့ၣ်ကူၤ ဒီးသ့ၣ်ဘီဘီသဝီသ့ၣ်တဖၣ်, ရၤမတံၣ်ဟီၣ်ကစီၣ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၢအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒိန့ၣ်အသိး ကီးတရံးဝုၢ်ဟီၣ်ကစီၣ်ဖျါကီး သဝီဖိအါန့ၣ် ၂,၀၀၀ဂၤ လၢအမ့ၢ် ကီးနွံၢ်, တတၢ်ကူ, အုခးလီၤ ဒီးခဲမဲကိသဝီသ့ၣ် တဖၣ် ဘၣ်ဃ့ၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.¹⁶

အသီတဘျီကဒီးဖဲလါဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၈သီ, ၂၀၂၂န့ၣ် ဖဲဟါခီ ဝဲးဝဲန့ၣ်ရံၣ်န့ၣ် SAC ကဘီယူၤသးခဲဘၣ်ဟဲတ့ၢ်လီၤမ့ၣ်ပိၢ်ကျိၣ်ဖျၢ ဒိၣ်ချံလၢ ကီးနွံၢ်အုၤရူၢ်ကျဲမ့ၢ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. လီၤကစီၣ်ခိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်စံးဘၣ် KHRG လၢ ပှၤကညီ, ဟံၣ်ဃီ ဒီးတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ် တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတအိၣ်နီတမံၤဘၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အီၤဖဲ လါဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၇သီ, ၂၀၂၂န့ၣ် ဖဲထံးဝါခဲသဝီ, ဖလူကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၢ, ဣသထူၣ်ကီၢ်ရူၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢစုစ့ၣ်တကပပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဟဲတ့ၢ်ကွံာ်အဟံၣ်အဃိ လၢထံးဝါခဲသဝီ မ့ၢ်လၢသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃ့ၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိး ဒီဖျါလၢ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤဒီးတၢ်ခးလီၤကျိၣ်ဖျၢဒိၣ်အဃိန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢ စုထွဲတခီပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဘီးဘုခုဝံၤလံဘၣ်ဆၢ အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဟဲတ့ၢ်ကွံာ် ဘုခုသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢအကျိးပူၤ မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဃ့ၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိးအဃိန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

¹³ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဟံးန့ၢ်အီၤလၢ ကီးတရံးအိၣ်ပၤကစီၣ် [Kawkareik Open News Facebook](#) ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲဖဲ လါဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၆သီ, ၂၀၂၂န့ၣ်.
¹⁴ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဟံးန့ၢ်အီၤလၢ KICကစီၣ် [Karen Information Center \(KIC\) Facebook](#) ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲဖဲ လါဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၇သီ, ၂၀၂၂န့ၣ်..
¹⁵ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဟံးန့ၢ်အီၤလၢ KICကစီၣ် [Karen Information Center \(KIC\) Facebook](#) ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲဖဲ လါဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၆သီ, ၂၀၂၂န့ၣ်.
¹⁶ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဟံးန့ၢ်အီၤလၢ KICကစီၣ် [Karen Information Center \(KIC\) Facebook](#) ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲဖဲ လါဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၉သီ, ၂၀၂၂န့ၣ်.

SACကဘီယူၤသးတၢ်ထီၣ်ဒုးကဲထီၣ်သးကွၢ်ကွၢ် (လၢယနူၤအါရံၤ တုၤလၢမ့ၤ ၂၀၂၂နံၣ်)

စးထီၣ်လၢလၢယနူၤအါရံၤတုၤလၢမ့ၤ ၂၀၂၂နံၣ်န့ၣ် SACကဘီယူၤသးသ့ၣ်တဖၣ် ခးလီၤတၢ်ကွၢ်ကွၢ် ဒ်အမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ် တၢ်ထီၣ် ဒုးပုၤယၢ်ကီၢ်ရံၣ်အကျိၤအကျိၤအကျိၤတဘီ ဒီးတၢ်ထီၣ်ဒုးသ့ၣ်တဖၣ် ကဲထီၣ်သးအါကတၢၢ်လၢ ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ် လၢအဘူးဒီး ကီးတရံးဝုၢ်, လုက့ၣ်ကီၢ်ဝုၢ် ဒီး ဟီၣ်ကဝီၤလၢအအိၣ်ဘူးဒီးယိၤကီၢ်ပယီၤကီၢ်ဆၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢတၢ်ဒုးကဲထီၣ်သး, ဟီၣ်ခိၣ်မဲၣ်ဖဲခိၣ်ဒီးကလံၤ ကဘီယူၤတၢ်ထီၣ်ဒုးသ့ၣ်တဖၣ် ကဲထီၣ်သးကွၢ်ကွၢ် ဒီး SACသးသ့ၣ်တဖၣ် ဟံန့ၢ်တၢ်လီၤဟံအိၣ်လၢသဝီသ့ၣ်တဖၣ်ပူၤအယိ သဝီဖိအါအါဂီၢ်ဂီၢ်ဘၣ်ဃ့ၢ်မ့ၢ်ဖျါတုၤလၢ လၢဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၀၂၁နံၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီတနီၤ လဲၤဃ့ၢ်အိၣ်ကဒုတုၤဆူယိၤကီၢ်ပူၤ ဘၣ်ဆၣ် အဝဲသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်နီၤဃ့ၢ်ဆူၣ် က့ၤကဒါဆူ ကီၢ်ပယီၤပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ ၂၀၂၂နံၣ်န့ၣ် SACသးသ့ၣ်တဖၣ် ဟဲထီၣ်ဒုးတၢ်လၢကဘီယူၤ ခးလီၤတၢ်လၢသဝီတဖၣ်အပူၤ တဘျီဝံတဘျီ ဖဲကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်ဟီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ ၁၀သီ, ၂၀၂၂နံၣ် ကဘၣ်ဖဲ ဟါလီၤဒီ ၂း၃၀န့ၣ်ရံၣ်အခါန့ၣ် SACကဘီယူၤသးဟဲခးလီၤတၢ်ဖဲ မဲၢ်ကသီ, ယွၤသ့ၣ်ကိ ဒီးပဲတြီၣ်ဒုးသဝီသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤ ဖဲကီးနွံၣ်ကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ပဲတြီၣ်ဒုးသဝီသးပုၤလၢ KHRGမၤတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်တၢ်ဒီးအိၣ်တဂၤအံၤ ဟံဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ SACသးသ့ၣ်တဖၣ် ဟဲထီၣ်လၢကဘီယူၤဒုးသးခံဘၣ် ဒီးခးလီၤတၢ်လၢဟီၣ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. SACကဘီယူၤဒုးသးသ့ၣ်တဖၣ် ခးလီၤတၢ် အယိမ့ၢ်ကတဲၣ်သီခါဖျါဖဲယွၤသ့ၣ်ကိသဝီတဖျါအံၤဟးဂီၢ်ကွံၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တချုးလၢSACကဘီယူၤသးသ့ၣ်တဖၣ်ဟဲခး လီၤတၢ်ဒီးဘၣ်န့ၣ် တၢ်ဒုးစးထီၣ်ကဲထီၣ်သးဖဲ လၢယနူၤအါရံၤ စသီ, ၂၀၂၂နံၣ် ဒီးတၢ်ခးလီၤကျိၤဖးဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကဲထီၣ်ဃ့ၢ်စ့ၢ်ကီးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဆူ KHRG အိၣ်ဒ်အံၤ “ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ စသီ, န့ၣ် SACသးတဖၣ် ဟဲန့ၣ်လီၤလၢ သဝီပူၤ (ပဲတြီၣ်ဒုးသဝီ) ဒီးခးကျိၤခးဝုၢ်လၢသဝီပူၤတလီၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်မံလၢသဝီပူၤတန့ၤ. လၢခံတဂီၢ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ဟးထီၣ် လၢသဝီပူၤ ဒီးတၢ်ဒုးကဲထီၣ်ကဒီးအသီတဘျီဖဲလၢယနူၤအါရံၤ ၁၀သီအံၤန့ၣ်အယိ တၢ်တနံၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ဟဲခးလီၤတၢ်လၢ ကဘီယူၤ. န့ၣ်လီၤ. ဒီဖျါလၢ SACသးခးလီၤကျိၤဖးဒိၣ်အယိ သဝီဖိလၢသဝီပူၤဘၣ်ဒိ (၉)ဂၤန့ၣ်လီၤ. အကျိၤ (၃)ဂၤန့ၣ် ဘၣ်ဒိ ဝဲနးနးကလဲၣ်ဒီးအဝဲ(၃)ဂၤန့ၣ် ဘၣ်ဒိတဆံးတက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.¹⁷ ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ စသီ, ၂၀၂၂နံၣ်န့ၣ် သဝီဖိ လၢဟီၣ်ကဝီၤသ့ၣ် တဖၣ်အံၤ ဃ့ၢ်ထီၣ်ကွံၣ်ဝဲခဲလၢအယိ SACကဘီယူၤသးဟဲခးလီၤတၢ်ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ ၁၀သီအံၤန့ၣ် ပုၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတအိၣ်နီၤတဂၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢယနူၤအါရံၤ ၁၄သီ, ၂၀၂၂နံၣ် ဟါလီၤဒီ ၁၂း၂၅န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ် SACကဘီယူၤသးဟဲခးလီၤတၢ်အသီတဘျီ ဒီးအဝဲသ့ၣ် သူဝဲကဘီယူၤဟဲခဲလံၣ်ခိးပတၢၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒီးပညိၣ်ခးလီၤဝဲ **ကညီၣ်ခိၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ်တၢ်မၤဂုၤမၤဘျးတၢ်သးမ့ၢ်ဒိၣ် (DKBA)** သးကလၢၤ (ဘီၤစၣ်လိအိၣ်အလီၤ)ဖဲဖလူသဝီ, ဖလူကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. မံၣ်စံၣ်မၣ်တၢ်ကစီၣ် သန့ၤဟံဖျါ

¹⁷ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်အိၣ်လၢတၢ်ချါ လၢKHRG ဟံဖျါထီၣ်ဝဲလၢအပူၤကွံၣ်လၢ Facebook တၢ်ကစီၣ်ပူၤ ဘၣ်ဃး တၢ်ဒုးကဲထီၣ် ဒီးတၢ်ခးလီၤကျိၤဖးဒိၣ်ကဲထီၣ်အသးဖဲ လၢယနူၤအါရံၤ ၁၀သီ ဂီၤဒီ ၁၀၀၀န့ၣ်ရံၣ်ဝံအလီၤခံ ပယီၤကဘီယူၤသးဟဲခးလီၤ တၢ်ဖဲဂီၤဒီ ၁၀း၄၅ န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဲထီၣ်သးဘျီဝဲအံၤန့ၣ် သဝီဖိသံတဂၤ ဒီးဘၣ်ဒိဝဲဒၣ် ၁၂ဂၤန့ၣ်လီၤ. KHRG မၤလီၤတၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤတန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ထီၣ်ဝဲလၢ ပယီၤသးတဖၣ် ထီၣ်အိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်လၢသဝီဖိအဟံၣ်ပူၤ ဒီးအိၣ်ဟ့ၣ် မၤဟးဂီၤဘူးဒးအဂီၤ (၃)ခါ ဒီး လၢၢ်ထူၣ်အဂီၤ(၃)ခါလၢအဘၣ်တၢ်တၢ်တ့ၢ်အီၤလၢ လၢၢ်လါ ဖဲDKBAသးကလၢအပူၤန့ၣ်လီၤ.¹⁸

ဖဲလၢဖျၢတြူၤအါရံၤ ၁၅သီ, ၂၀၂၂န့ၣ်န့ၣ် လုက့ၣ်ကီၢ်ဟီၣ်ကဝီၤကပိၣ်ကပၤ ဃုာ်ဒီးသဝီဒိအမ့ၢ် ဖလူ, မဲးဝါခံ ဒီးမဲးလဲၣ်ပဲၤ သဝီသ့ၣ်တဖၣ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်ဟီၣ်ကဝီၤအပူၤတၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဒုးဒီးတၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ် ကဲထီၣ်သးတဘျီဝံၤတ ဘျီအဘျီအါထီၣ်န့ၣ်လီၤ.¹⁹ တၢ်ကစီၣ်ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ KNLAသးသ့ၣ်တဖၣ် စးထီၣ်ထီၣ်ဒုးSACသးတဖၣ် ဒ်သီး ကက့ၤ ဟံးန့ၢ်က့ၤ တၢ်ခးကျိဖးဒိၣ်တၢ်လူၢ်ခိၣ်တၢ်လီၤတတီၤအံၤအဂီၢ် မ့ၢ်လၢတၢ်လီၤဝဲအံၤ ဘၣ်တၢ်ထီၣ်ဒုးဟံးန့ၢ်ကွံၣ်အီၤလၢ SACဒီး BGFသးသ့ၣ်တဖၣ်အယိန့ၣ်လီၤ.²⁰ လၢအပူၤကွံၣ် KHRGဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်ဃး ဟံၣ်ဒုၣ်လၢသဝီသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိးအိၣ်အါဒုၣ် မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်လၢဒုသဝီပူၤတဘျီဘၣ် ခိဖျိ SACကဘီယူၤသးဟဲးလီၤတၢ် ဒီးခးလီၤကျိဖးဒိၣ်သ့ၣ် တဖၣ်အါထီၣ်အယိန့ၣ်လီၤ.²¹ ဖဲလၢဖျၢတြူၤအါရံၤ ၁၆သီ, ဟါခီ ၂၀၂၂န့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် SACကဘီယူၤသး ခံဘုၣ်ဟဲးခးလီၤတၢ် လၢပလူဖးဒိၣ်သဝီပူၤ ကယံၣ် (၁၅)မံးနံးညါအယိ သဝီဖိလၢတဖျၢဒီးသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်ဃုာ်ထီၣ်အိၣ်ခူသ့ၣ်က့ၤ ဆူတၢ်လီၤအဂၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိပိၣ်ခွါလၢအဃုာ် ဖဲSACကဘီယူၤသးဟဲးလီၤတၢ်အခါ အကျါတဂၤဘၣ်ဒိဒီး ကျိဖးဒိၣ်က့ၤ ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ် ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်အဘၣ်ဒိလၢ SACကဘီယူၤကွံၣ်လီၤမ့ၢ်ပိၣ်ခါ မ့ၢ်တမ့ၢ် SACသးခးလီၤကျိဖးဒိၣ်န့ၣ် တၢ်တသ့ၣ်ညါအီၤလီၤတၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤလဲၤဆုၢ်အီၤဆူ တၢ်ဆါဟံၣ်လၢကီၢ်တဲၣ်ကီၢ်အပူၤ ဒ်သီးကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကူၤစါ ယါဘျီအဂီၢ် ဒီးအဝဲအခိၣ်ထွဲလၢအဘၣ်ဒိဖဲတၢ်ဒုးကဲထီၣ်အခါတကပၤအံၤန့ၣ် ဘၣ်ဒိၣ်တဲၣ်ကွံၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘါယွၤ သရိၣ်တဖျါဒီး ဟံၣ်တဘျုးဖျါလၢပလူဖးဒိၣ်သဝီပူၤဘၣ်ဒိ ခိဖျိတၢ်ခးလီၤကြီကျိဖးဒိၣ် ဒီးကဘီယူၤကွံၣ်လီၤမ့ၢ်ပိၣ်ကျိ ဖးဒိၣ်ချံအယိန့ၣ်လီၤ.

KHRGပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ဖလူဖးဒိၣ်သဝီဖိပုၤဘၣ်ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိးဟံၣ်ဒုၣ် ၃၅၀ဒုၣ် အနီၣ်ဂံၢ်ကအိၣ် ၁,၀၀၀ ဂၤဘၣ် ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိး ဒီးသ့ၣ်ထီၣ်သကိးတၢ်အိၣ်ကဒုလီၢ် ဖဲသ့ၣ်မ့ၢ်ကပၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ် တၢ်ကံးညါဒိသဒါထံ (ပၣ်တူ) လၢဒဲခိၣ်ဒုးဒီးဒါလီၤလၢဟီၣ်ခိၣ်လိၤအဂီၢ် တလၢလီၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢဖျၢတြူၤအါရံၤ ၁၈သီ, ၂၀၂၂န့ၣ်န့ၣ် တၢ်စူၤလီၤအယိ တၢ်သ့ၣ်ထီၣ် သ့ၣ်တဖၣ်အခိၣ်ဒုး ဒိသဒါန့ၢ်အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ခိၣ်စူၤထံတန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. အယိ ပုၤဘၣ်ဃုာ်မ့ၢ်ဟးဖျိးသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်တဆူၣ်အါမး ဘၣ်ဆၣ် အဝဲသ့ၣ်တဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကသံၣ်ကသီ ဒီးတၢ်ကူၤတၢ်သီးလၢအသ့ၣ်အယုသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

¹⁸ “[Myanmar junta troops steal Buddhas and jade statues from the DKBA’s Bo Saw Salone camp](#)”, မ့ၢ်မ့ၢ်မ့ၢ်စံၣ်မၤတၢ်ကစီၣ်သန့, ၂၅ လၢဖျၢတြူၤအါရံၤ ၂၀၂၂န့ၣ်.

¹⁹ KHRG, “[Dooplaya District Situation Update: Fighting, indiscriminate shelling, displacement, landmine injuries, travel restrictions and torture, December 2021 to February 2022](#)”, လၢယူၤ ၂၀၂၂န့ၣ်.

²⁰ ကညီၣ်တၢ်ကစီၣ်သန့ (KIC), “[ဖလူဒေသအား KNLA ပူးပေါင်းတပ်တို့ ပြန်လည်သိမ်းပိုက်၊ စစ်ကောင်စီတပ် လေယာဉ်ဖြင့် ထပ်မံပစ်ခတ်မှု ပြုလုပ်](#)”, *KIC News*, February 16th 2022.

²¹ KHRG, “[Dooplaya District Situation Update: Fighting, indiscriminate shelling, displacement, landmine injuries, travel restrictions and torture, December 2021 to February 2022](#)”, လၢယူၤ ၂၀၂၂န့ၣ်.

ဖဲလါမးရှး ၇ သီ, ၂၀၂၂ နံၣ်န့ၣ် KNU ဒူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ် ဆှၢယီၤလံာ်ပရၢဆူ SACသုးကလံၤထံးသုးဝဲလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် (Southeastern Command)အသုးခိၣ်အခိၣ် ဒီးဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၢ်လၢ ကထုးလီၤကွံာ်အသုးမိၤစီၤရဲၣ်သုးကျိၤသ့ၣ် တဖၣ် လၢအခိၣ်ဆီလီၤအသးဖဲ လုက့ၣ်ကီၢ်ဟီၣ်ကဝီၤအပူၤ ဒီးတၢ်လီၢ်အဂၤလၢ ကီးတရံးကလံၤထံးဟီၣ်ကဝီၤအပူၤတဖၣ် ဖဲလါမးရှး ၉ သီ အတီၢ်ပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.²² စးထီၣ်လၢ SACသုးတၢ်ထီၣ်ဒုးစးထီၣ်ဖဲလါခိၣ်စဲဘၢၣ် ၂၀၂၁နံၣ်န့ၣ် ဟီၣ်က ဝီပူၤ သဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဃ့ၢ်မံးဖျိးတုၤမုၢ်မဆါတနံၤအံၤ မ့ၢ်လၢ SACသုးတဖၣ်အိၣ်လၢဟီၣ်ကဝီၤပူၤ အိၣ်ဟ့ၣ် သဝီဖိ တၢ်ဖိတၢ်လံၤ တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီး မၤဟးဂီၤစ့ၢ်ကီး သဝီဖိဟံၣ်ဃီဒီးတၢ်စုၤလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. KNU ခၢၣ်စး ပုၤလၢအတဲတၢ်ပၤ ပဒိၣ်စီၤတီၢ်နံၣ်ပျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ SAC သုးတဖၣ် တထုးလီၤကွံာ်အသုးမိၤစီၤရဲၣ်သုးကျိၤဘၢၣ်အမဲၣ်ညါ ဆှၢအါထီၣ် အသုးကျိၤ ဒီးတၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲအါဘျီန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါမးရှး ၉ သီ ဟါလီၤခီ ၅၀၃၀ နံၣ်ရံၣ် အဆၢကတီၢ်န့ၣ် SACသုးတဖၣ် ဆှၢထီၣ် ကဘီယူၤသုး ဒီးကဘီယူၤဟံၣ်လံၣ်ခိးပတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒီးကွံာ်လီၤမ့ၢ်ပိၢ်ကျိၤဖးဒိၣ်လၢလုက့ၣ်ကီၢ်ဝုၤပူၤဒီး တၢ်လီၢ်လၢဟီၣ် ကဝီၤကပိၢ်ကပၤသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.²³ KHRG ထၢဖျိၣ်မၤနီၣ်မၤဃါတၢ်ဂ့ၢ်အါထီၣ်ဆူညါဘၢၣ် ဃးတၢ်ကဲထီၣ် သးဝဲအံၤ အဂ့ၢ် တန့ၢ်လၢဘၢၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါမးရှး ၂၅သီ, ၂၀၂၂နံၣ်န့ၣ် ကဘၣ်ဖဲမုၢ်ဆါခီအဆၢကတီၢ်န့ၣ် ကညီၣ်ဒီကလုာ်ဂၤသးကရၢ (KNDO) ဒီးKNLAသုးရဲၣ် (၃)ထီၣ်ဒုးဝဲ SACသုးကလၢဖဲထံကပျၢၤသဝီ, ဆူးကလံၤကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၢပူၤအဃိ တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ် ကဘၣ်ဖဲ ဂီၤခီ ၁၁၀၀နံၣ်ရံၣ် အဆၢကတီၢ် ကဘီယူၤသုးခံဘ့ၣ်ဟဲယူၤဃီၤ ထီၣ်ဒုးတၢ်ဒီးခးလီၤကျိၤဖးဒိၣ် (၆)ဖျါၣ် ဖဲထံက ပျၢၤသဝီဟီၣ်ကဝီၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ် SAC ဒီး BGF သုးပဒီၣ်တဖၣ် ခးလီၤကျိၤဖးဒိၣ်ချံၤသ့ၣ် သ့ၣ်ကၤညံၤနီၤ (ကဝီၤဒုးအိၣ်လၢ ရၢမတံၣ်ဝုၢ်) ဒီး ထံမူထၣ်သဝီ, နိၣ်ဖိကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၢပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG လံာ်ပာ်ဖျါ ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ဖဲ လါမးရှး ၂၄ သီ တၢ်ခးလီၤ တၢ်ကဲထီၣ်သးလၢ ထံမူထၣ်သဝီပူၤ အဆၢကတီၢ် ပိၣ်မ့ၢ်ဖိ ၁၇ နံၣ်တဂၤသံဝဲဒီး သဝီဖိအဂၤ သၢဂၤဘၢၣ်ဒိဝဲန့ၣ်လီၤ.

²² [“Regime Reinforcements in Southeastern Myanmar Prompt Clashes With Karen Fighters”](#), အ့ၣ်ယၢ်ဝဲဒိၣ်တၢ်ကစီၣ်သန့, လါမးရှး ၁၄သီ, ၂၀၂၂နံၣ်.

²³ [“Regime Reinforcements in Southeastern Myanmar Prompt Clashes With Karen Fighters”](#), အ့ၣ်ယၢ်ဝဲဒိၣ်တၢ်ကစီၣ်သန့, လါမးရှး ၁၄သီ, ၂၀၂၂နံၣ်. စီၤစ့ၢ်, [“Myanmar military follows KNU ultimatum with airstrike”](#), မ့ၢ်မးနီၣ်တၢ်ကစီၣ်, လါမးရှး ၁၀သီ, ၂၀၂၂နံၣ်..

တၢ်ဂီၤတဘျီအံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အိၤဖဲ လါမးရှး ၂၄သီ, ၂၀၂၂ နံၣ် လၢ ထံမူထၣ်သဝီ, နီၣ်ဖိကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်, ဒူပျၢသံသဝီတီၢ်ရၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤအံၤပၤဖျါထီၣ်ဝဲ လၢ SAC ခိၣ်ချ့သးရၣ်နီၣ်ဂံၢ် (၃၅၅) တၢ်ခးတပျၢတပျါကျိဖးဒိၣ်ချ့အဃိ ဝိၣ်ခိၣ်ဖိ ၁၇ နံၣ်သံဝဲ န့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHRG)

ဖဲလါမးရှး ၂၆သီ, ၂၀၂၂နံၣ် ဂီၤခီ (၁) နၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ် SAC ကဘီယူၤဒုးသုး ဟဲခဲဘျီတဘျီဒီး တၢ်လီၤကျိဖးဒိၣ်ချ့လွံၢ် ပျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လီၤဝဲကျိဖးဒိၣ်ချ့ခဲပျၢၣ်လၢ အူကြၢၣ်ခဲသဝီ, စူးကလံကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်ဒီး အဂၤခဲပျၢၣ်လၢ မိဖးလဲၢ်သဝီ, မဲၣ်နီၢ်အးကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG ပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ ပၤဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ကျိဖးဒိၣ်ချ့ခဲပျၢၣ်လၢ အလီၤတဲၣ်သံၤအူကြၢၣ်ခဲသဝီပူၤန့ၣ် တဘၣ်ပုၤနီၣ်တဂၤဒီး တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်နီၣ်တပျၢၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ် ကျိဖးဒိၣ်ချ့ခဲပျၢၣ်လၢ အလီၤတဲၣ်လၢ မိဖးလဲၢ် သဝီပူၤန့ၣ် အပီၤဖးထီၣ်တပျၢၣ်ဒီးအဂၤတပျၢၣ်န့ၣ်တပီၤဖးဘၣ်. ကျိဖးဒိၣ်ချ့ပီၤဖးထီၣ်အဃိ မဲးတလဲး သံသၢဒုဒီး ဟံၣ်ဟးဂီၤယဲၢ်ပျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢ တၢ်ခးလီၤတၢ်အဃိ သဝီဖိ ၃၀၀၀ ဂၤ ဃုၣ်ဃုၣ်လၢ အပၣ်ဃုၣ်ဒီး သဝီဖိလၢ အဃုၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်ပၤတဖၣ် ဘၣ်ဃုၢ်ကဒီးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါ မးရှး ၂၆သီ, ၂၀၂၂ နံၣ်န့ၣ် SAC LIB နီၣ်ဂံၢ် (၅၅၉), ခိၣ်သုးရၣ် နီၣ်ဂံၢ် (၄၄) ဒီး (၁၁) မၤအါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်သုးနီၣ်ဂံၢ်ဖဲ မိခဲသုးကလၢလၢ အအိၣ်သ့ၣ်လီၤသးဖဲ မိခဲသဝီ, မိခဲကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ် ဒ်သိးကက့ၤဂုၤန့ၢ်က့ၤ သုးကလၢအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. တယံၣ်တဖၣ်ဒီးဘၣ်အဆၢကတီၢ် KNDO ဒီး KNLA သုးတဖၣ်န့ၣ် ထီၣ်မၤန့ၢ်ဝဲဒၣ် သုးကလၢဝဲန့ၣ်လီၤ. SAC သုးတဖၣ် စးထီၣ်ဟးထီၣ်လၢ ကီးတရံးဝဲဒီး ဖဲ လါမးရှး ၂၇ သီ ဂီၤခီ ၁၁န့ၣ်ရံၣ် အဝဲသ့ၣ်တုၤလၢ ချၢၣ်ခိၣ်တၢ်လီၢ် အိၣ်ဖဲ သ့ၣ်ဘီဘီသဝီ အဆၢကတီၢ်န့ၣ် SAC ဒီး KNLA/KNDO သုးပၤဖျါအဘၢၣ်စၢၤတၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲ ဆူၣ်မးန့ၣ်လီၤ. တကတီၢ် ဃီ ဖဲ လါမးရှး ၂၇ သီ ဟါခီ ၂ န့ၣ်ရံၣ် တုၤ ၅ န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ် SAC ဟဲၣ်လံၣ်ခိးပတၢၣ် ဟးယူၤဝဲဒီးခိး ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ချ့ ခဲပျၢၣ်ဖဲ ဘျၢၣ်ဒိၣ်တၢ်လီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢ ကဘီယူၤဟဲခဲလီၤတၢ်အဃိ သဝီဖိအိၣ်လၢ ဘျၢၣ်ဒိၣ်, သ့ၣ်ဘီဘီ, လုၤဂီၤသဝီလၢ အိၣ် သ့ၣ်လီၤသးဖဲ သ့ၣ်ဘီဘီကရူၤပူၤတဖၣ် တူၢ်ဘၣ်ဝဲလၢ တၢ်ဘၣ်တဘၢတအိၣ်လၢလၢ အအိၣ်ခိးလၢသဝီပူၤဘၣ်အဃိ ဃုၢ်အိၣ်လၢတၢ်လီၢ်အဂၤန့ၣ်လီၤ. KHRG ပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ ဟံၣ်ပျါထီၣ်ဝဲလၢ ဘျၢၣ်ဒိၣ်သဝီဖိလၢ အလဲၤဃုၢ်အိၣ်လၢ ကီၢ်ကီၢ်တဲၣ်ပူၤတဖၣ်န့ၣ် ယိၤသုးတဖၣ်တဟ့ၣ်တၢ်ပျဲလၢ ကအိၣ်လၢကီၢ်ကီၢ်တဲၣ်ပူၤဘၣ်အဃိ ဘၣ်ဟဲက့ၤကဒါက့ၤလၢ ကီၢ်ပယီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါမးရှး ၂၈သီ, ၂၀၂၂နံၣ်န့ၣ် တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ခိးသးအဖၤမ့ၢ်ဒီး နၢ်ဟူဘၣ်စ့ၢ်ကီး ကျိဖးဒိၣ်ကျိဖိကလုၢ် သီန့ၣ်လီၤ. KHRG ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိလၢ ဘျၢၣ်ဒိၣ်သဝီပူၤ ပုၤအဂၤ ၁၉၅ ဂၤလၢ ဟံၣ်ခူၣ် ၅၄ ပျၢၣ်န့ၣ် ဘၣ်ဃုၢ်အိၣ် ကမ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖၣ်အံၤ ဘၣ်အိၣ်လၢ သူမ့ၢ်ကျိထံကၢ်န့ၣ်လီၤ.

Free Burma Ranger (FBR) ဟံၣ်ပျါထီၣ်ဝဲလၢ ဖဲလါ အူဖျၢၣ် ၁သီ, ၂၀၂၂ နံၣ်န့ၣ် SAC ကဘီယူၤဒုးသုးဒီး ဟဲၣ်လံၣ်ခိးပတၢၣ်တဖၣ် ဟဲခဲလီၤဟံၣ်ခိး သဝီတဖၣ် (ပျီထၣ်, စူးကလံ, ကွံတၢအုး, ကွံတၢဟံးဒီး ကပျၢၤကွံၢ်) လၢ

တီၣ်နီၣ်မုၢ်ထီၣ်, ကိးတရံးကီၢ် ဆၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိခဲလၢၣ် ၁၃၉ ဂၤလၢ ဟံၣ်ဒူၣ် ၂၇ ဖျါၣ်ပူၤန့ၣ် လဲၤဘျးအိၣ်လၢ ဆံဖိခဲသဝီ အိၣ်လၢ ကီၢ်ကီၣ်တဲၣ်ကီၢ်ဆၢတကပၤန့ၣ်လီၤ. FBR န့ၣ် ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤဝဲ တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဆိးလီၤကျဲလၢ သဝီဖိဘၣ်ဘျး အိၣ်ကမ့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါအ့ၣ်ဖြၢ ၃ သီ တုၤ ၄ သီ, ၂၀၂၂ နံၣ်န့ၣ် SAC ကဘီၤယူၤဒုးသုးဒီး ဟဲၣ်လံၣ်ခိးပတၢၣ် ဟဲၣ်ခးလီၤတၢ်ခဲသီဖဲ ကျဲးသဝီ, ကျဲး ကရူၢ်, ကီၢ်တရံးကီၢ်ဆၢပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးကဲထီၣ် ခံသီလၢ SAC ဒီး KNLA အဘၢၣ်စၢၤဖဲ လါအ့ၣ်ဖြၢ ၁ သီ ဒီး ၂ သီ ဝံၤ အလီၢ်ခဲ SAC ဟဲၣ်ခးလီၤတၢ်ဒီး ကဘီၤယူၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဂၤလၢ အမ့ၢ် စီၤ၁--- တဲဖျါထီၣ်က့ၤဝဲလၢ “တၢ်ဒုးလၢ KNLA ဒီး SAC အဘၢၣ်စၢၤန့ၣ် စးထီၣ်ကဲထီၣ်သး ဖဲလါအ့ၣ်ဖြၢ ၁ သီ ဒီး ကတၢၢ်ဖဲ ၂ သီ, ၂၀၂၂ နံၣ်န့ၣ်. ဖဲလါအ့ၣ်ဖြၢ ၃ သီန့ၣ် ဟၢၤလံၤဒီပ တၢၣ် တဘျးပူၤယီၤဖဲ ကျဲးသဝီဒီး ခးလီၤကျိဖးဒိၣ် ဖဲ ၃ န့ၣ်ရံၣ် တုၤလီၤလၢ ၄ န့ၣ်ရံၣ်. ဖဲ လါအ့ၣ်ဖြၢ ၄ သီ, ၂၀၂၂ နံၣ်န့ၣ် ဟဲၣ်လံၣ်ခိးပတၢၣ် ဟဲၣ်ခးလီၤတၢ်အသီတဘျီကဒီး. တၢ်ခးလီၤတၢ်အံၤ စးထီၣ်ဂီၤဒီ ၈ န့ၣ်ရံၣ်တုၤလၢအန့ၣ်ရံၣ် ၁၀. ဖဲလါအ့ၣ်ဖြၢ ၄ သီ, ၂၀၂၂ နံၣ်န့ၣ် ကဘီၤယူၤကျိဖးဒိၣ်ချံ လီၤတဲၣ်ဘၣ်ပဟံၣ်ဒီး ဟံၣ်လၢအအိၣ်လၢယဟံၣ်မဲၣ်ညါ တဖျါၣ်ဒီး ဟးဂီၤကွံာ်ဝဲ ခဲလၢၣ်သ့ၣ်လၢ ယဟံၣ်ဃးလၢ ယကတ့ၢ်ဟံၣ်အဂီၢ်န့ၣ် ဟးဂီၤဝဲခဲလၢၣ်” အဝဲဒီး ဟံၣ်ဒူၣ်အဂၤ ဃုဖျါၣ် မ့တမ့ၢ် နွံဖျါၣ် ဘၣ်ဘျး အိၣ်လၢ ပုၤပူၤန့ၣ်လီၤ. သန့ၣ်က့ၢ် လီၢ်ကဝီၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် ဟ့ၣ်ပလီၢ်အဝဲသ့ၣ်လၢ ကဘီၤယူၤဟဲတုၤလီၤ ကျိဖးဒိၣ်ချံလၢ ပုၤပူၤသ့အဃိ ကလဲၤဘျးအိၣ်လၢ ပုၤပူၤအဂီၢ် တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲကဘီၤယူၤဟဲခးလီၤတၢ် တၢ်တသီန့ၣ် တၢ်သံတၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟးဂီၤတအိၣ်ဘၣ်.

ကဘီၤယူၤဟဲခးလီၤတၢ်ခဲသီတသီဖဲ လါအ့ၣ်ဖြၢ ၄ သီ, ၂၀၂၂ နံၣ်န့ၣ် သဝီပိာ်မုၢ်ခဲဂၤအိၣ်လၢ ကျဲးသဝီဘၣ်ဒိဝဲန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢ အဘၣ်ဒိခဲဂၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ နီၢ် မ--- အိၣ် ၄၅ နံၣ် ဒီး နီၢ် ဟ--- အိၣ် ၂၃ နံၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ပဝဲဖျါထီၣ်အီၤလၢ KHRG န့ၣ်လီၤ. နီၢ်မ--- အနၢ် ဒီး အစုစုၢ်ကိးဘၣ်ဒိဝဲန့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်နီၢ် ဟ--- န့ၣ် အချၢဘၣ်ဒိဝဲန့ၣ်လီၤ. နီၢ်မ--- ပဝဲဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ကျိဖးဒိၣ်ချံ လီၤတဲၣ်လၢ အဟံၣ်မဲၣ်ညါတဖျါၣ်န့ၣ် တပိာ်ဖးထီၣ်ဒီးဘၣ်လီၤ. လၢန့ၢ်အမဲၣ်ညါ ကဘီၤယူၤဟဲခးလီၤတၢ်အဃိ သဝီဖိအဟံၣ် အူထီၣ်ကွံာ်တဖျါၣ်န့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိတဖၣ် ထံၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲခဲသီတသီ ကဘီၤယူၤဟဲခးလီၤတၢ်အဆၢကတီၢ် တုၤလီၤကျိ ဖးဒိၣ်ချံ ဃုဖျါၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိ စီၤ၁--- ပဝဲဖျါထီၣ်ဝဲလၢ “ကဘီၤယူၤဒုးသုးဟဲသၢဘျး. ဒၢးယကွၢ်ထီၣ်တၢ်ဖိခိၣ်မး တဘျး ဘၣ် မ့ၢ်လၢကဘီၤယူၤဟဲခးလီၤတၢ်န့ၣ်ဆူၣ်မးလီၤ.” အတဲဖျါထီၣ်စ့ၢ်ကိးလၢသဝီပူၤ ဟံၣ်ဒူၣ်အိၣ် ၃၄၇ ခုၣ် ဒီး ပုၤကညီၣ်နီၣ်ဂံၢ် ခဲလၢၣ်အိၣ် ၁၇၉၁ ဂၤလီၤ. ဖဲသဝီဖိတနီၤ ဃုၢ်အိၣ်လၢ ပုၤပူၤအဆၢကတီၢ် သဝီဖိအဂၤတနီၤ ဃုၢ်အိၣ်လၢ သဝီအဘူးဒိသိး ယၢဒိၣ်သဝီဒီး လူၢ်သီဘီသဝီတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. စီၤ ၁--- ဟံၣ်ဒူၣ်ဝဲလၢ ဟံၣ်ဒူၣ်ခဲလၢၣ် ၃၀ တုၤ ၄၀ ဃုၢ်ထီၣ်လၢသဝီပူၤ သန့ၣ်က့ၢ် ဟံၣ်ဖိဃီဖိ အဂၤတဖၣ် ဃုၢ်ထီၣ်လၢသဝီပူၤအိၣ်အါမးဒီး ထဲဒၣ်ဟံၣ်ဖိဃီဖိ တဂၤအိၣ်တုၤလၢဟံၣ်လၢ ကကွၢ်ထွဲ တၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ် အဂီၢ်လီၤ. ပုၤလၢ အဘျးအိၣ်ကမ့ၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ် ပိာ်မုၢ်ဖိတဖၣ်ဒီး ဖိသးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. သန့ၣ်က့ၢ်သဝီဖိအါဂၤ အိၣ်လၢသဝီပူၤဒီး အိၣ်ခူသ့ၣ်ဝဲလၢ တၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်န့ၣ် တဘျးအိၣ်ကမ့ၢ်လၢ တၢ်လီၢ်အဂၤဘၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤ တၢ်ဒိအိၤဖဲ လါအူၤဖြဉ် ၆သီ, ၂၀၂၂ နံၣ်ဖဲ ကျဲးသဝီ, ကျဲးကရူၢ်, ကီးတရဲးကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဖၣ်ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢကဘီယူၤ ဟဲခဲးလီၤတၢ်ဖဲ လါအူၤဖြဉ် ၄သီ, ဖဲကျဲးသဝီပူၤအဆၢကတီၢ် ပိာ်ခဲၣ်ခဲၣ် ဘၣ်ဒိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢ အဖိခိၣ်ခဲၣ်ဘၣ် ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ နီၢ်ဟ---အချးဒီး အကိၤဘိဘၣ်ဒိန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤလၢ အဖိလၢခဲၣ်ဘၣ် ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ နီၢ်မ--- အနီၤဒီး အစုဘၣ်ဒိန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- KHARG)

ဖဲလါအူၤဖြဉ် ၂၀၂၂နံၣ်န့ၣ် SAC လဲၤခဲးကဒီးဝဲ လုက့ၣ်ကီၢ်ဟီၣ်ကစီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါအူၤဖြဉ် ၁၀သီ, ၂၀၂၂နံၣ်န့ၣ် တၢ်ဒုးကဲ ထီၣ်လၢ KNLA Cobra Column ဒီး SAC ဖဲလုက့ၣ်ကီၢ်ဝု, ဒီး ထံမဲၣ်ဝါခဲသဝီ ဒီး အံၣ်သ့သဝီတဖၣ်, ဖလူကရူၢ်, ကီးတရဲး ကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးအံၤကဲထီၣ်ဝဲအလီၢ်ခဲ SAC ဟဲခဲးလီၤတၢ်ဒီးကဘီ ဖဲ ဂီၤခီ (၁၁၀:၅၀) အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. SAC ကဘီယူၤဒုးသုး ယူၤဝုၢ်ဝီၤကွၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်စ့ၣ်တၢ် ဃီးဘျီဝဲၤ ခဲးလီၤတၢ်ဒီးကဘီယူၤန့ၣ်လီၤ. တနံၤဃီ အတီၢ်ပူၤ ဖဲ ဟါခီ (၁၀:၃၀) န့ၣ် SAC ကဘီယူၤဒုးသုးဟဲကွၢ်ခဲးလီၤတၢ်ဒီးကဘီယူၤအသီတဘျီဒီး ကွၢ်ကွၢ်ဆူကီတရဲးဝုၢ် ဟီၣ်ကစီၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ကိုတၢ် သူၣ်ထီၣ်လၢ Japanese Nippon Foundation မၤစၢၤဝဲန့ၣ်ဟးဂီၤဝဲဒီး ဟံၣ်ဟးဂီၤအါန့ၢ် ၃၀ ဖျါ ဖဲကဘီယူၤဟဲခဲးလီၤ တၢ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. သန့တခါပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ဖဲမုၢ်နံၤဝဲန့ၣ် ကဘီယူၤဟဲခဲးလီၤတၢ် လၢ လုက့ၣ်ကီၢ်ဟီၣ်ကစီၣ် ခဲလၢ် အိၣ်ယၢ်ဘျီန့ၣ်လီၤ. KHARG ပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိ ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ဖဲမုၢ်နံၤဝဲန့ၣ် စးထီၣ်လၢ ဟါခီ (၃၀:၂၀) တုၤ (၅၀:၀၀) အဆၢ ကတီၢ် SAC ဟဲကွၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်စ့ၣ်တၢ် တဘျီကဒီးလၢ လုက့ၣ်ကီၢ်ဘၣ်ဒီး ဖလူကရူၢ်ဟီၣ်ကစီၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤလီၢ်ကစီၣ်ဖိထံၣ် ကျိဖးဒိၣ်ချဲၣ်ဖျါဒီး ဖဲန့ၣ်အကျါတဖျါန့ၣ် တပိၢ်ဖးထီၣ်ဝဲဒီးဘၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်ဆူ KHARG န့ၣ် လီၤ. လီၢ်ကစီၣ်သဝီဖိတဖၣ် နာ်ဝဲလၢ ကျိဖးဒိၣ်ချဲၣ်အံၤ ကမ့ၢ်ကျိချဲၣ်ကသံအစုၣ်အပျါလၢ အဘၣ်ဒိပုၤကညီ လၢအအိၣ်ဘူးဒီး

အီၤတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လီၤလၢ ကျိဖးဒိၣ်ချံၣ်လီၤတၢ်ဟီၣ်ကစီၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိလၢအလဲၤကျိဖးဒိၣ်ချံၣ် လီၤတၢ်ပိၤဖးထီၣ်တဖၣ်န့ၣ် တူၢ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်ပနီၣ်အါမံၤန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဂၤလၢ အတူၢ်ဘၣ်တၢ်ပနီၣ်တဂၤ ပၢ်ဖျါထီၣ် ဆူ KHRG လၢ “ယမဲာ်သးချံၣ် ကီၢ်အူကီၢ်ဖး ဆါညါ. [...သနာ်က့] ယထံၣ်ပုၤအဂၤတဖၣ် အဘီၤအခိၣ်မူဒီး အမဲာ်ချံၣ် ကီၢ်အူလီၤ. [...] ပုၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်ဒိအံၤ အိၣ် န့ၣ် ဖဲန့ၣ်အကျါ ခံၣ်န့ၣ် တူၢ်ဘၣ်ဝဲအနးကတၢၢ်လီၤ.” ကျိဖးဒိၣ်ချံၣ်န့ၣ် အမ့ၢ် ကျိချံၣ်ကံၤသဝံအစ့ၣ် အပျါခါန့ၣ် KHRG မၤလီၤတၢ်ဝဲတန့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢ အထံၣ်ကျိဖးဒိၣ်ချံၣ်တဖၣ်တဲလၢ ကျိဖးဒိၣ်ချံၣ်တဖျါန့ၣ် နီၣ်ဂံၢ်ၤ၅ ဒီး အဂၤတဖျါန့ၣ် နီၣ်ဂံၢ် ၁၈ န့ၣ်လီၤ. လီၤကစီၣ်သဝီဖိတဖၣ်ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ကရူၢ်တဖုလၢတၢ်တသ့ၣ်ညါအီၤန့ၣ် သးကွံာ်ကျိဖးဒိၣ်ချံၣ်လၢ အတပိၤဖးထီၣ်တဖျါဒိးဘၣ်န့ၣ်ဒီး ပုၤဒီးလီၤမ့ၣ်ပိၤလၢ တၢ်လီၤဖဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အီၤဖဲ လါအူဖျၢ ၁၁သီ, ၂၀၂၂ နံၣ် တၢ်လီၤဖဲ လူက့ၣ်ကီၢ်ဝဲတၢ်ကစီၣ်လၢ ဖလူကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်, ဒူပျၢ်ယၢ် ကီၢ်ရဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်လဲၤဒိအံၤဖဲ SAC ကဘီယူၤဒုးသးဟဲခးလီၤတၢ်ဖဲ လါအူဖျၢ ၁၀သီ, ၂၀၂၂ နံၣ် ဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဖၣ် နာ်ဝဲလၢ ကျိဖးဒိၣ်ချံၣ်တဖၣ် ကမ့ၢ်ကျိဖးဒိၣ်ချံၣ်ကသံၣ်အစ့ၣ်အပၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤ ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ကျိဖးဒိၣ်ချံၣ်လီၤတဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ကျိဖးဒိၣ်ချံၣ်လီၤတၢ်အကျါ တဖျါန့ၣ်ပိၤထီၣ်ဝဲဒီး အဂၤတဖျါန့ၣ်တပိၤထီၣ်ဝဲဒီးဘၣ်. (တၢ်ဂီၤ - KHRG)

တကတီၢ်ဃီန့ၣ် SAC အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးဖဲ View Point Kone ဒီး BGF အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးဖဲ လဲၣ်ခဲၣ်တီၤတၢ်လူၢ် ခးလီၤကျိဖး ဒိၣ်ချံၣ်အဖျါ ၁၀၀ ဘျဲၣ်လၢ လုၣ်က့ၣ်ကီၢ်ဝဲပုၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ခးလီၤတၢ်တဘျီအံၤ ဟံၣ်ဟးဂီၤအိၣ် ၃၀ ဘျဲၣ်ဒီး ဒီး တၢ်ခး လီၤတၢ်အဃိ ဟံၣ်တနီၤနီၤအူအိၣ်ကွံာ်ဝဲခဲလၢ်လီၤ.

ဖဲလါအူဖျၢ ၁၂ သီ, ၂၀၂၂ နံၣ်ဂီၤခိန့ၣ် မိၤဖိရဲၤအသးအိၣ်သ့ၣ်လီၤသးလၢ သ့ၤကျါညံၤနီၤသးကလၢတဖၣ် ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ချံၣ် လၢ ထံမူထံၣ်သဝီ, နီၣ်ဖိကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်, ဒူပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်တဘျီအံၤ သဝီဖိဘၣ်ဒိ လွံၢ်ဂၤဒီး ဖိသၣ် (၆) နံၣ်တဂၤန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ပၢ်ဖျါထီၣ် KHRG န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတနီၤ ဃုာ်အိၣ်လၢတၢ်လီၤ အဂၤဒီး အဂၤတနီၤ အိၣ်တၢ်လၢသဝီလၢတၢ်ပလီၢ်ပဒိအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲဟါခိ (၁၀း၅၀) အဆၢကတီၢ် သးမိၤဖိရဲၤ ကဘီယူၤဒုးသးတဘျီ ဟဲခးလီၤတၢ်ဖဲ နီၣ်ဖိသဝီ, နီၣ်ဖိကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်ပုၤန့ၣ်လီၤ. ကျိဖးဒိၣ်ချံၣ်လီၤတၢ်လၢ သဝီဖိတဂၤ အစံာ်လီၤဒီး ကျိဖးဒိၣ်ပိၤဖးထီၣ်အက့အစိတဖၣ်ဘၣ်သဝီဖိလွံၢ်ဂၤအဟံၣ်ဒီး အတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်ဟးဂီၤဝဲန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိလၢ အထံၣ်တၢ် ခးလီၤတၢ်တဂၤတဲဘၣ် KHRG လၢ “ယထံၣ်ကျိဖးဒိၣ်ချံၣ်လီၤတၢ်လၢ ယမဲာ်ညါ ခံၣ်ဖျါဒီး လီၤတၢ်လၢယလီၢ်ခဲခံၣ်ဖျါလီၤ. အဝဲ သ့ၣ်ကွံာ်လီၤ ကျိဖးဒိၣ်ချံၣ်ဖဲ တလးအုသ့ၣ်ခါဖျၢအဘူးဒီး ဖလူဖးဒိၣ်. သနာ်က့ မ့ၢ်လၢမ့ၢ်ဟါလံအဃိ ယနာ်ဟူထဲအကလုာ် သီၣ်လီၤ. ယတထံၣ်ဒါးယမဲာ်ဘၣ်. “သဝီဖိတနီၤဃုာ်အိၣ်ကမ့ၢ်ဒီး အဂၤတနီၤအိၣ်ခိးကွံာ်တၢ်အိၣ်သးလၢ သဝီပူၤန့ၣ်လီၤ.”

ဖဲလါအ့ၣ်ဖြၢ ၁၆သီ တုၤ ၂၀၁၅၊ ၂၀၂၂ နံၣ်န့ၣ် တၢ်ဒုးလၢ KNLA သုးရၣ်နီၣ်ဂံၢ် (၈) Column နီၣ်ဂံၢ် (၄) ဒီး SAC ခ.မ.ရ နီၣ်ဂံၢ် (၃၂) အဘၢၣ်စၢၤကိးမ့ၢ်နံၤဒဲးဖဲ ကျဲးသဝီ, ကျဲးကရူၢ်, ကိးတရံးကိးဆၢၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးကဲထီၣ်အဆၢကတီၢ် သဝီဖိ ပိၣ်ခွါခဲကတၢၢ်ဒိလၢ ကျိဖးဒိၣ်ချံန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဒုးကဲထီၣ် ယဲၣ်သီအဆၢကတီၢ် SAC သုးဟဲခးလီၤတၢ်ဒီး ကဘီယူၤခဲဘျီဖဲ လါအ့ၣ်ဖြၢ ၁၈ သီဒီး ၁၉ သီန့ၣ်လီၤ. ကျိဖးဒိၣ်ချံလီၤတဲဘၣ်ဖျၢလဲၣ်န့ၣ် သဝီဖိတဖၣ်တသ့ၣ်ညါဘၣ် သန့ၣ်က့ ကျိဖးဒိၣ် ချံတဖၣ်န့ၣ် လီၤတဲဘၣ်လၢ သဝီချါန့ၣ်လီၤ. KHRG ပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ကဘီယူၤဟဲခးလီၤ တၢ်တဘျီအံၤ တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဒီးတၢ်သံတၢ်ပုၤ တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. သန့ၣ်က့ ကျိဖးဒိၣ်ချံပိၣ်ဖးထီၣ်အက့အဆိတဖၣ် ဘၣ်ဟံၣ်ဒီး ဟံၣ်ဘၣ် တၢ်တ့အိၣ်လၢသ့ၣ်ခဲဖျၢၣ် ဟးဂီၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါအ့ၣ်ဖြၢ ၂၀သီ, ၂၀၂၂ နံၣ် ဂီၤခီ (၁) နံၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် SAC ကဘီယူၤဒုးသုးတဘျီ ဟဲခးလီၤတၢ်ဖဲ လုက့ၣ်ကီၢ် ဟီၣ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ. သန့ၣ်က့ တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဒီး တၢ်သံတၢ်ပုၤတအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

KHRG ပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ လီၢ်ကဝီၤ KNLA သုးအိၣ် ကွံလၢၢ်တၢ်သဝီဟီၣ်ကဝီၤ တဖၣ်ဟံးဃာ် တၢ်လီၢ်ဖဲ ထံကျိတၢ်တံန့ၣ်လီၤ. SAC LIB နီၣ်ဂံၢ် (၅၆၁) အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးဖဲ ကွံလၢၢ်တၢ်သုးကလၢၤ လၢအအိၣ်ကွံလၢၢ်တၢ်သဝီ, နီၣ်တကီ ကိးဆၢၣ်, ဒုပျၢ်ယာ်ကိးရဲၣ်တဖၣ်န့ၣ် သူထံကျိဖိဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါအ့ၣ်ဖြၢ ခံၣ်တန့ၣ် ၂၀၂၂နံၣ်န့ၣ် SAC ကွဲးလံာ်မၤပျံၤတဘျီဆူ KNLA အိၣ်စံးဝဲလၢ သၢသီအတီၢ်ပူၤ အဝဲသ့ၣ် မ့ၢ်တအိးထီၣ်ထံကျိဖိဘၣ်န့ၣ် လီၢ်ကဝီၤ သဝီဖိတဖၣ် ကဘၣ်သဂၢၢ်ဒီး တၢ်မၤ ဂူၢ်ဟးဂီၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလါအ့ၣ်ဖြၢ ၂၁သီ, ၂၀၂၂နံၣ် ဖဲ (၄) နံၣ်ရံၣ်တုၤ (၅) နံၣ်ရံၣ် အဘၢၣ်စၢၤန့ၣ် SAC ကဘီယူၤဒုးသုးဟဲတ့ၢ် လီၤ ကျိဖးဒိၣ်ချံယဲၣ်ဖျၢၣ်ဖဲ ကွံလၢၢ်တၢ်, သဝီသီ, ဒီး ထံသဘျီၣ်ခဲသဝီတဖၣ် အိၣ်သ့ၣ်လီၤသးဖဲ မိကရူၢ်, နီၣ်တကီကိးဆၢၣ် န့ၣ်လီၤ. KHRG ပျီပူၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤ ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ကဘီယူၤဟဲခးလီၤတၢ် တဘျီအံၤ လီၤတဲဘၣ်သပုၤပူၤဒီး ကစၢ်ခီၣ်ထံး အယိ တၢ်သံတၢ်ပုၤဒီး တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးတအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. သန့ၣ်က့ မ့ၢ်လၢ ကဘီယူၤဟဲခးလီၤတၢ်အယိ သဝီဖိ ၅၀၀ ဘျီၣ်လဲၤဃ့ၢ်ကမ့ၢ်လၢ ကီၣ်တဲၣ်ကိးဆၢတကပၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဖဲလါမးရှး ၂၆သီ, ၂၀၂၂နံၣ် လၢသဝီသီသဝီ, မိကရူၢ် အယိ လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိလၢ အကယၤတဖၣ်လဲၤဃ့ၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်ပၢ်လၢ ကီၣ်တဲၣ်ကိးဆၢန့ၣ် KHRG တၢ်ပံၣ်ဖျါလၢ ပျီပူၤပၢ်ဖျါထီၣ် ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါမ့ၢ် ၁၈သီ, ၂၀၂၂ နံၣ်န့ၣ် KNLA သုးတဖၣ်လဲၤခးဝဲ SAC LIB နီၣ်ဂံၢ် (၅၅၉) ဒီး IB နီၣ်ဂံၢ် (၃၂) သုးကလၢၤလၢ အအိၣ် သ့ၣ်လီၤသးဖဲ သ့ၣ်ဘီဘိသဝီမ့ၢ်ထီၣ်တကပၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးကဲထီၣ်အဆၢကတီၢ် SAC ခးလီၤတၢ်ဒီးကဘီယူၤဖဲသ့ၣ်ဘီဘိ သဝီဟီၣ်ကဝီၤဖဲ သ့ၣ်ဘီဘိကရူၢ်, ကိးတရံးကိးဆၢၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိတဖၣ် တဲဘၣ် KHRG လၢ အဆိကတၢ် (drone) ဖိဟးဆၢၣ်တၢ်လၢဟီၣ်ကဝီၤဖဲန့ၣ်အပူၤလီၤ. ဝံၤအလီၢ်ခဲ ဖဲ ဟါခီ (၁၂:၅၀) နံၣ်ရံၣ်န့ၣ် မိၤစိရိၤ ကဘီယူၤဒုးသုး ယူၤတုၤဝီလၢတၢ်ဖးဖိဒီး တုၤလီၤကျိဖးဒိၣ်ချံန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိတဂၤထံၣ်ဝဲလၢ ကဘီယူၤဒုးသုးခဲဘျီန့ၣ် ဟဲတ့ၢ်လီၤဝဲ ကျိဖးဒိၣ် ချံခဲလၢၢ် ကအိၣ် ၅၀ ဖျၢၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟဲခးလီၤတၢ်အံၤအဆၢကတီၢ် သဝီဖိအဟံၣ် ဃးဖျၢၣ်ဒီး သရိၣ်ဒီးဘျီၣ်ဟးဂီၤဝဲ န့ၣ်လီၤ. ဖဲကဘီယူၤဟဲခးလီၤတၢ်အဆၢကတီၢ် SAC သုးတဖၣ် ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်လၢ လီၢ်ကဝီၤသဝီပူၤအယိ သီခါဖျၢၣ်ဟးဂီၤ တဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. လီၢ်ကဝီၤသရၣ်ဒိၣ် စ--- တဲဘၣ် KHRG လၢ “ကဘီယူၤကျိချံ လီၤတဲဘၣ်ဘၣ်ပသရိၣ်လီၤ. ပသ့ၣ်ညါလၢ ကျိဖး ဒိၣ်ချံန့ၣ်လီၤတဲဘၣ်ဘၣ်ပသရိၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဘျီၣ်ဒိၣ်ဒု ကျိဖးဒိၣ်ချံလီၤတဲဘၣ် ဘၣ်အိၣ်တဖျၢၣ် သန့ၣ်က့ အခးလီၤတၢ်ဒီး ကျိဖိဒုးတ ဘျးထံၣ်ညါဒီး အဘၢၣ်ဝဲတၢ်ခူၣ်ကပၤလီၤ. မဲၣ်ထံၣ်ကလၢ, ပဲတြီ ဒီး ဃီသ့ၢ် ဒီး တၢ်ဒုးတၢ်အူၤအပိးအလီၢ်ဒ်သိး စဲးဖီၣ်တၢ်က လၢ, piano, တပီ, ဒီး တၢ်ကလုၢ်ဒါတဖၣ် ဟးဂီၤဝဲလီၤ. မ့ၢ် piano ဒု သူတသ့နီတစဲးလၢဘၣ်.” စးထီၣ်လၢ လါဒါစဲးဘၣ် ၂၀၂၁ နံၣ်လံၤလံၤန့ၣ် သ့ၣ်ဘီဘိသဝီဖိအါတက့ၢ် ဃ့ၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်ပၢ်စၢၤလဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ် ပၢ်ဖျါထီၣ်အတၢ်ထံၣ် ဘၣ်ဃးကဘီယူၤဟဲးခးလီၤတၢ်လၢ “SAC အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအံၤ အဖီခိၣ်ဒု ယတူၢ်ဘၣ် တမ့ၢ်တၢ်. ဖဲပထံၣ်ဘၣ်လၢ သရိၣ်ဒီး ဟံၣ်တဖၣ်ဟးအခါ ပသးတမ့ၢ်ဘၣ်. သန့က့ ယသ့ၣ်ညါလၢ SAC ဂုၢ်ကျဲးစၢးသ့ တၢ်မၤအၢမၤသီ ဒ်သိးအကန့ၢ်တၢ်စိတၢ်ကမီၤဒီး ကပၤထံၣ်ကီၢ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ်အံၤတမ့ၢ်ကျဲးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံၢ်ဒီး တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခ့ၣ် အကျဲးဘၣ်. ပပုၤကလုာ်အတၢ်ဟ့ၣ်ဒု တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖိးဒီး တၢ်တုၤသိးထဲသိးလီၤ. လၢ ပယီၤအတၢ်ပၤအဖီလၢဒု ပပုၤကလုာ်အတၢ် တုၤသိးထဲသိးတအိၣ်ဘၣ်. ပယီၤအတၢ်ကတိၤဒိတခါစံးဝဲလၢ ‘န့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်ဒုဝဲဘၢဒၢး မဲၣ်ဟီ.’ ဖဲတၢ်အိၣ်သးကဲထီၣ် ဒၢးပုၤဒ်အံၤအဆၢကတီၢ် လၢပပုၤကလုာ်အဂီၢ်ပသးတမ့ၢ်ဖးဒိၣ်ဖိညါ.”

တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒိန့ၢ်အီၤဖဲ SAC ကဘီယူၤဟဲးခးလီၤတၢ်ဖဲ သ့ၣ်ဘီဘီသဝီ, သ့ၣ်ဘီဘီကရူၢ်, ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်ဝံၤ တသီဃီဖဲလၢမ့ၢ် ၁၈သီ, ၂၀၂၂ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂီၤတဖၣ်အံၤ ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်ခးလီၤ တၢ်ဒီးကဘီယူၤအဃိ လီၢ်ကဝီၤ သရိၣ်ဒီးဘျီၣ်ဒိၣ်ဟးဂီၤဝဲန့ၣ်လီၤ. သရိၣ် အတၢ်ပိးတၢ်လိဒ်သိး piano, စဲးဖိၣ်တၢ်ကလုာ်ဒီး တၢ်ဒု (ကံၤထါ) တဖျၢၣ်ဟးဂီၤဝဲန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ- လီၢ်ကဝီၤသဝီဖိ)

တၢ်ကတိၤလၢခံ

စးထီၣ်လၢ လါဒဲးစဲးဘၣ် ၂၀၂၁ နံၣ်န့ၣ် တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ကဲထီၣ်သး ရှၢ်ရှၢ်ဖဲသဝီတဖၣ်အိၣ်လၢ ကီးတရံးကီၢ်ဆၣ်ဒီး နိၣ်တကီၢ်ဆၣ်လၢ အအိၣ်ဖဲဒုပျၢ်ယၢ်ကီၢ်ရဲၣ်ပူၤလီၤ. တၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်ချိဒ်အံၤတဖၣ်, တၢ်ဒုးတၢ်ယၤ ဒီး တၢ်ခးလိာ်သး တဖၣ်အဃိ သဝီဖိတဖၣ် ဘၣ်ဃ့ၢ်အိၣ်ကမ့ၢ် လၢအသးသမူအဂီၢ် တကးဒိးဘၣ် ခဲကနံၣ်အံၤ အဝဲသ့ၣ်က့ၤအိၣ်က့ၤလၢ သဝီပူၤ တသ့ဘၣ် အိၣ်ဃုလါလံန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိအတၢ်အိၣ်မူတၢ်တူၢ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ် နးဒိၣ်ထီၣ် သန့က့ ထံၣ်ဂုၢ်ကီၢ်ဂၤပုၤတဝီ တဖၣ် တထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဒီး တၢ်သံတၢ်ပုၤနိၣ်ဂံၢ်လၢ ဘၣ်တၢ်ပၢ်ဖျါထီၣ်အီၤန့ၣ် ပၢ် ဃုာ်ဝဲထဲဒၣ် တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢကဲထီၣ်သးခိဖျိ ကျိဖးဒိၣ်ချိပိးဖးထီၣ်အဃိလီၤ. သဝီဖိတဖၣ် ဘၣ်ဃ့ၢ်အိၣ်ကမ့ၢ် ဒီး ဘၣ်

လဲၤခိဖျါတၢ်ဃ့ၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်ယံၣ်ခမ်း ဒီး ဘၣ်ဃ့ၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်အဘျီတဖၣ်အဘျီအယိ ဘၣ်သၢ်ဂီၢ်ဒီး တၢ်ကီတၢ်ခဲလၢ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. သဝီဖိလၢ ဘၣ်ဃ့ၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်တဖၣ် ဘၣ်သၢ်ဂီၢ်ဒီး တၢ်ကီတၢ်ခဲ ဒ်သိး တၢ်အိၣ်တယၢ်တလီၣ် ဒီး တၢ်တဆူၣ်တချ့ ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တကးဒ်ဘၣ် မ့ၢ်လၢ SAC တြီမၤတံၢ် တၢ်ဆၢတၢ်အိၣ်ဒီး ကသံၣ်ကသီတၢ်ပိးတၢ်လီတဖၣ်အယိ သဝီဖိဘၣ်ဃ့ၢ် အိၣ်ကမ့ၢ်တဖၣ် ဒီးန့ၢ်ဘၣ် ပုၤတဝီအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်တိၤမၤစၢၤထဲၤစၢၤကိးန့ၣ်လီၤ. သဝီဖိလၢ အဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ပျဲလၢကလဲၤ ဆူ ကီၢ်ကိၣ်တဲၣ်န့ၣ် ညီၣ်တဒီးန့ၢ်ဘၣ်အခွဲးအယၢ်လၢ ကလဲၤအိၣ်ယံၣ်ယံၣ်ဘၣ် မ့တမ့ၢ် သဝီဖိတဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဃ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်ဒီး အိၣ်လၢ တၢ်ပျဲတၢ်ဖုးအပူၤအယိ ဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤထဲၤဒၣ်စ့ၤကိးန့ၣ်လီၤ.

SAC ကပတုၣ် ကလံၤကျိၤတၢ်ဒုးအဂီၢ် ထံၣ်ကီၢ်ဂၤ ဟ့ၣ်အိၣ်တၢ်ဆီၣ်သန့ၤဘၣ်ဆၣ် ပျါလၢသုးမိၤစိရိၤအံၤ တပတုၣ်အ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢယူၤ တုၤလီၤလၢ လါဒါးစဲၤဘၣ် ၂၀၂၂ နံၣ်န့ၣ် တၢ်ခးလီၤတၢ်ဒီးကဘီယူၤ လၢဒုပျၢ်ယၢ် ကီၢ်ရဲၣ်အပူၤန့ၣ် အိၣ်စ့ၤကတၢ် ၂၅ ဘျီန့ၣ် KHRG ပံၤဖျါထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢအိးကထိဘၣ် ၂၀၂၂ နံၣ်န့ၣ် The Irrawaddy မၤတၢ်ထံၣ်လိၣ်သံကွၢ်ဒီး ပုၤနီၣ်ကဘီယူၤဖိတဂၤလၢ အဟးထီၣ်လၢ ပယီၤသုးကလံၤကျိၤတဂၤလၢ စးထီၣ်သုးဟံးန့ၢ်ဆူၣ် တၢ်စိတၢ်ကမိၤဝံၤအလီၢ်ခဲဖဲ လါဖုၤတြုၤအါရဲၤ ၂၀၂၁ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲစံးဝဲလၢ “မိၤစိရိၤသုး ဆီတလဲၤအတၢ်တၢ်ဒုးအကျဲ တဖၣ် ဒီး တသုခိဒုးသုးအါအါလၢဘၣ်.” SAC ပညိၣ်ကမ့ၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲတဖၣ်ဒီး အတၢ်ဟဲခးလီၤတၢ်ဒီးကဘီယူၤ အယိ ကမ့ၢ်အစုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်ဟးဂၤအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ် တကးဒ်ဘၣ် ကမ့ၢ်တဖၣ်ဘၣ်ဃ့ၢ်အိၣ် ကမ့ၢ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအံၤမ့ၢ် တၢ်မၤကမၣ်သုးကီၢ်မ့ၢ် ဒီး ကီၢ်မ့ၢ်ထီၣ်ဒါကမ့ၢ်ဒိတဖုအယိ သုးမိၤစိရိၤ ခိၣ်န့ၢ်တဖၣ် ကြၢၤးသုဟံးမူဒါ တုၤလီၤတီၤလီၤန့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ဘီဘိသဝီဖိတဂၤ ပၤဖျါထီၣ်ဝဲလၢ “ပလိၣ်ဘၣ် UN ဒီး ထံၣ်ဃုၣ်ကီၢ်ဂၤတဝၢတဖၣ် ကဆီၣ်သန့ၤ SAC ဒ်သိး ပပုၤကလုၣ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်သဘျ့တၢ်တုၤသိးထဲၤသိးဒီး ကပူၤဖျဲလၢ တၢ်မၤအမၤသီအဂီၢ်. တၢ်လၢ ယအဲၣ်ဒီးတဲ ဟီဒုန့ၣ် SAC ဟဲခးလီၤတၢ်ဒီးကဘီယူၤအါထီၣ်. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒ်အံၤဒု တကြၢၤးအိၣ်နီတစဲးလၢဘၣ်.” န့ၣ်လီၤ.

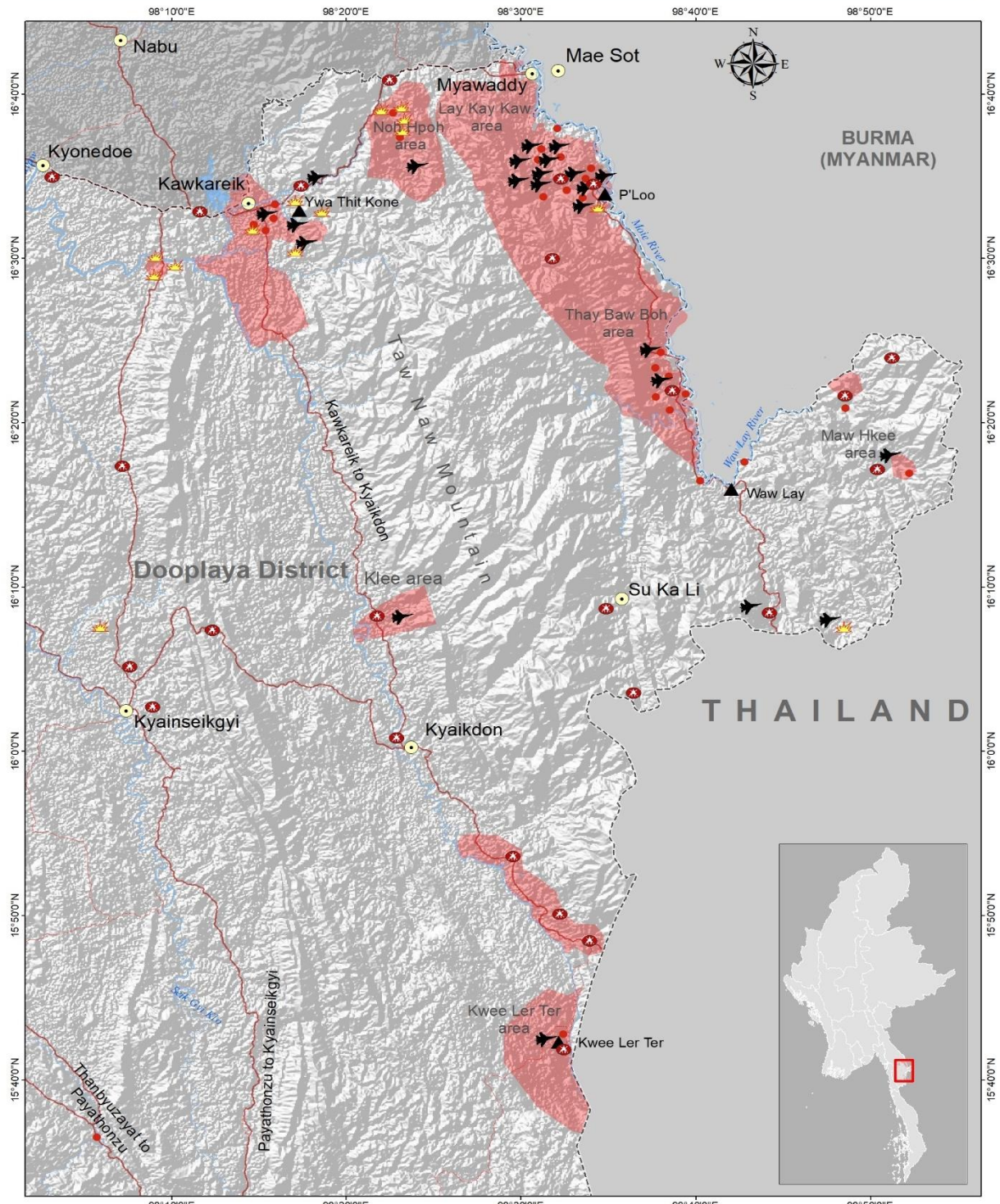
KHRG အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဆူ ထံၣ်ကီၢ်ဂၤတဝၢ ဒ်အမ့ၢ်

- တၢ်ဆါကဘီယူၤသိဆူကီၢ်ပယီၤပူၤလၢ ကျဲလီၤလီၤမ့ၢ်ဂ့ၢ် အကျိအကျဲအဂၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ် ကဘၣ်ပတုၣ်အိၣ် ခိဖျါထံၣ် ကီၢ်ဂၤအတၢ်တြီန့ၣ်လီၤ. ကဘီယူၤသိမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ် ပယီၤကဘီယူၤဒုးသုးတဖၣ် ယူၤဝဲၤဝိခွဲးလီၤတၢ် တန့ၢ် လၢၤဘၣ်.
- ပတုၣ်ပယီၤသုးစုအတၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤ အကျိအကျဲခိဖျါ သိဒီးကံသဝံ ထံၣ်ကီၢ်ဂၤတၢ်ဟ့ၣ်လီၢ်ကျိၣ်စ့ဒီး မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ် ဘၣ်ထွဲပယီၤသုးတဖၣ်တက့ၢ်.
- မၤစၢၤ တၢ်ကိးသတြီဘၣ်ဃး တၢ်ကပတုၣ်တြီဆၢ ထံၣ်ကီၢ်ဂၤတၢ်ဆါတၢ်ပုၤစုကဝဲၤန့ၣ်တက့ၢ်.
- ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ ပုၤလၢအလိၣ်ဘၣ် ပုၤဂ့ၢ်ဝိအတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ် တုၤလီၤတီၤလီၤတက့ၢ်. ဖဲဟ့ၣ်တၢ်ဆီၣ် ထွဲမၤစၢၤ အတၢ်ကတီၢ် ကဘၣ်ဒီးသန့ၤထီၣ်သးလၢ လီၢ်ကဝီၤ CBOs/CSOs တဖၣ်ဒီး ကလုၣ်ခိၣ်ဟ့ၣ် တၢ်ဆီၣ်ထွဲ မၤစၢၤတၢ် တဖၣ် ဒ်သိးတၢ်မၤစၢၤတဖၣ် ကဘၣ်ဘျီးဘၣ်ဒါလိၣ်သးဒီး လီၢ်ကဝီၤအတၢ်အိၣ်သးအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အဂ့ၢ်ဖုၣ်ကိၢ်

ကညီၣ်ဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်ကရူၢ် (KHRG) အံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဖဲ ၁၉၉၂ နံၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲလီၢ်ကဝီၤကရၢသဘျ့တဖုလၢ အၢၣ်လီၤမၤတၢ်လၢ ကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပုၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ်အတၢ်အိၣ်သး လၢကီၢ်ပယီၤမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. KHRG သိၣ်လိဝဲ လီၢ်ကဝီၤဒုသဝီဖိတဖၣ် လၢကမၤနီၣ်မၤဃါတၢ်မၤဘၣ်ဒိပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ် လီၤ. KHRG ဘိးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်အံၤ ဒ်သိးကပံၤဖျါထီၣ်လီၢ်ကဝီၤပူၤ ကမ့ၢ်တဖၣ်အကလုၢ်, အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်, အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘျီ ဒီး အတၢ်ထံၣ်တၢ်ပံၤသးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နဃုထံၣ်သ့ၣ်ညါ ပတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ www.khrg.org အပူၤသ့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

Fighting and air/ground attacks in Dooplaya District

Legend

- Town
- ▲ Village
- Airstrike location
- SAC army camp
- Fighting
- Shelling
- SAC military road
- Major road
- Sub-road
- River
- Area of heavy military activity and displacement
- KNU-defined Kawthoolei boundary
- Thailand boundary

0 4.5 9 18 Kilometers

